

Žďárské

noviny

únor/ 2019
XXVI

enviroeko.cz
ENVIRO 25^{let}
EKOANALYTIKA s.r.o.
SLUŽBY pro ZEMĚDĚLCE
ODBĚRY a ROZBORY
půd (minerální dusík, těžké kovy aj.)
rostlin (ARR, mikroprvky aj.)
ovoce, zeleniny (integrována produkce)
kompostů, hnojiv, sedimentů, krmiv
DIAGNOSTIKA hádátka bramborového
VRTANÉ STUDNY
pro zavlažování, živočišnou výrobu

Zdejší rarita: párkové závody

Lyžařské párkové závody. V našem regionu se konaly už téměř před sto lety, a stále jsou...

S párkovými závody začali na Novoměstsku již v roce 1922. V cíli obdrželi závodníci párek, rohlík a čaj, což bylo tehdy pro děti nevýslovným blahem.

Závody hrály důležitou roli jak při výchově mládeže ke sportu, tak i ve vyhledávání talentů běžeckého lyžování. Lyžařské závody mládeže se zde po celou dobu první republiky konaly pod záštitou Československého červeného kříže.

Na Novoměstsku již od roku 1895 existoval zprvu Bruslařský, později Sportovní klub, který byl od roku 1910 členem Svazu lyžařů v Království českém. Klub pořádal lyžařské závody a potřeboval nové talenty.

I když lyžování bylo tehdy poměrně novou věcí, ve zdejšímu regionu je bravurně zvládaly děti z výše položených obcí, jako bylo Rokytno, Fryšava či Křižánky. Záváté obce bývaly v zimě těžko přístupné, a jedině na lyžích se záci dostali do škol.

V roce 1909 vydalo ministerstvo kultury a vyučování výnos nabádající školy k navazování styku s lyžařskými organizacemi, neboť lyžování se přikládalo zdravotní význam v posilování kondice mládeže.

Máte sami vzpomínky na lyžování svého mládí? Napište nám. **-lko-**

Dnes přinášíme

- **Seriál 30. výročí sam. revoluce** (str. 4)
- **Žďárský masopust se vrací** (str. 10)
- **Zastupitelé o rozpočtu** (str. 16)
- **Přílohy: Zaměstnání** (od str. 6)
Tipy na výlety (od str. 12)
Vzdělávání (od str. 17)

Naše fotogalerie:
www.jihlavske-listy.cz/zn

ATMOSFÉRA tradičních párkových závodů 4. ZŠ na startu: Poukázka na nepostradatelný párek.
Foto: Lenka Kopčáková

Školáci se utkali v lyžování

Letošní zima se spoustou sněhu přímo nabádá k zimním sportům. A tak, ve druhém lednovém týdnu, Základní škola Švermova uspořádala pro žáky 1. stupně tradiční párkové závody.

Kvůli nedostupnosti rozestavěného školního hřiště se akce konala poblíž Rákosníčkova hřiště, kde byly dvě našlápnuté stopy, odstupňované obtížností.

Na start se postavilo 48 závodníků a závodnic, a již z dálky bylo slyšet velké fandění. Rodiče i prarodiče, rozmístění podél trati, povzbuzovali své ratolesti - sami často až po kolena v závějích. Malí závodníci celou věc brali vážně a na lyžích pádili, co to šlo. Styly byly různé, některé amatérské, jiné s náznaky profesionality. Občas

se nějaký závodník vyvalil ve sněhu, ale nikdo svůj boj nevzdal. Každopádně lyžování dětem této školy není cizí, a je vidět, že rodiče jsou jim často příkladem.

Jak pro ŽN upřesňuje vedoucí závodů Simona Kirchnerová, pro menší děti (1. - 3. ročník) byl připraven okruh v délce asi 250 m, a ti starší (4. a 5. třída) absolvovali okruhy dva, tedy přibližně 500 m.

Z nejmenších děvčat byla nejrychlejší **Alena Veselá časem 1:06**, následovaly Tereza Kulhánková a Marie Mokříšová.

Mezi mladšími chlapci vyhrál **Josef Holemář časem 1:03**, dále Tomáš Grodl a Tomáš Střecha.

V kategorii starších dívek vyhrála

Kateřina Svobodová časem 2:23, dále Karolína Marková a Darina Nentvichová

Mezi staršími chlapci zvítězil **Vojtěch Koňářík čas 1:42**, dále Vojtěch Veselý, Martin Hakl.

Závodníci na stupních vítězů obdrželi věcné ceny. Někteří kluci, jak to vidí u profíků, kynuli fanouškům - a medaile ukazovali fotografům. Dav se bavil, ale co my víme, možná tu s dětskými lyžičkami opravdu stál příští olympionik... Samozřejmě nechyběl párek v rohlíku a čaj na zahřátí. Jinak by to ani nebyly ty pravé párkové závody.

„Atmosféra letošních závodů byla skvělá a vedle žáků si ji užili i rodiče,“ vítá ředitel školy Jaroslav Ptáček. **-lko-**

Vodaservis
SPECIALISTA NA ÚPRAVU VODY
ÚPRAVA VODY
ČERPACÍ TECHNIKA
☎ 566 620 587
www.vodaservis.cz

VP radon
měření a vyhodnocení radonu
Měření radonu
v půdě a místnostech
Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou
tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz
Z02-vprM

Kriss Bey
SVATEBNÍ STUDIO
NOVÁ KOLEKCE
SVATEBNÍCH
ŠATŮ
PRO ROK 2019
PÁNSKÉ
OBLEKY
IVANA HRBKOVÁ
Veselská 5
Žďár nad Sázavou
☎ +420 731 777 989
www.krissbey.net

TONER-COPY
S.R.O.
Prodej a servis kopírek a tiskáren
♦ PRONÁJEM
♦ SPLÁTKOVÝ PRODEJ
♦ OUTSOURCING
+420 569 433 046
+420 774 112 220
www.toner-copy.cz
servis.zdarns@toner-copy.cz
KONICA MINOLTA hp RICOH nashuatec

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE
software pro
ekonomiku
obchod
zemědělství
www.winfas.cz

Žďár se potýkal se sněhem a náledím

Zima u nás ve Žďáře zase po 12 letech ukázala, co umí. Naposledy napadlo tolik sněhu v roce 2006. Počátkem ledna byl Žďár zcela zasypaný, a lidé se brodili i v hlavních ulicích, se silnějšími mrazy se chodníky změnil v led.

■ Lenka Kopčáková

Zimní údržba města zpočátku vůbec nestíhala, a stížnosti na sebe nenechaly dlouho čekat. Stav se výrazně zlepšil v polovině měsíce. Radnice do údržby povolala spřízněné firmy, které mají prohrnovací techniku. Centrum pak bylo většinou v pořádku, ale jinak led trápil celé město. Naštěstí jej znovu zasypal sníh.

Jak vysvětluje místostarostka Ludmila Řezníčková, která má na starosti komunální služby města, celoroční údržbu komunikací města provádí místní firma Ing. Pitka, která v roce 2016 vyhrála nadlimitní veřejnou zakázku města. „Krom toho máme smlouvu i s Krajskou správou a údržbou silnic Jihlava, že některé naše komunikace udržují oni,“ říká.

Při letošní mimořádné zimě se na části komunikací činí i Technická správa budov a společnost Satt. „Na objednávku ještě spolupracujeme s o. p. s. Úsvit. V místních částech máme pro zimní údržbu nasmlouvané Agroslužby,“ vyjmenovává Řezníčková.

Chodce vybízí k opatrnosti

Jak na dotaz ŽN z počátku ledna odpověděla vedoucí odboru komunálních služeb Dana Wurzelová, tým MěÚ neustále (i o víkendu)

Začal rok výzev

Rok plný výzev anebo Rok investic. Tak vidí koalici letošní hospodaření města.

Žďár vstoupil do roku 2019 s rozpočtem v rekordním objemu téměř 533 mil. Kč. To je skoro o 73 mil. Kč více jak loni, do investic míří víc než 152 mil. Kč.

U některých projektů je připravena dokumentace a finanční krytí, chybí jen dodavatelé. Soutěže na zakázky se začínají rozjíždět. Tou největší akcí je dokončení infrastruktury v sídlišti Klafar, za 24 mil. Kč, rekonstrukce ul. Nádražní (od kruhového objezdu k poště, za 15 mil. Kč, dokončení revitalizace hřiště u 4. ZŠ, za 19 mil. Kč, dokončení rekonstrukce vodárny, za 13 mil. Kč a dostavba zázemí pro fotbal a tenis, za 12 mil. Kč. Vodojem čeká oprava dalších dvou ulic, Špálový a Štursova za 15 mil. Kč.

Opozice však připomíná, že chátrá neopravený majetek města a i přes předvolební sliby v rozpočtu chybí peníze na výstavbu nájemních bytů.

Požaduje větší kontrolou zadávání veřejných zakázek, neboť špatná zadání v minulých letech způsobila komplikace ve fungování základních služeb města. Opozičním zastupitelům se ani nelíbí vysoké zatížení občanů poplatkem za odpad.

Názory všech klubů zastupitelů přinášíme na str. 16.

PO PROHRNUTÍ centra narostly velké bariéry sněhu. Ty jsou z ulic postupně vyváženy za město.

Foto: Lenka Kopčáková

dech) kontroluje prováděné práce na zimní údržbě města. O zjištěných závadách pak s dodavateli jedná, a požaduje nápravu, a také přípravu na předpokládaný vývoj situace.

Na podněty cestujících, že z autobusu „skočí“ rovnou do závějí kvůli neudržovaným nástupním prostorům, vedoucí vysvětluje, že je nereálné ihned po průjezdu pluhu silnici zajistit, aby byly uklizeny všechny nástupní hrany zastávek a napojené přechody. „Jedná se o jednu z priorit, jejíž zajištění s dodavateli řešíme. Doporučujeme všem – nejen seniorům a matkám s kočárky (pozn. red.: vznesly dotaz), pohyb po městě přizpůsobit aktuálním podmínkám a dbát při něm zvýšené opatrnosti,“ vzkazuje Dana Wurzelová.

Na podnět chodců, že bílé pruhy na přechodech za mrazu velmi kloužou, vedoucí KS uvádí, že stávající nátěr „zeber“ je prováděn v souladu s normami.

„Existují i nátěry např. zdrsňené apod. Jejich užití zvažujeme především

na nejfrekventovanějších přechodech. Takové rozhodnutí má však i finanční dopady. Před provedením obnovy nátěrů toto znovu zvážíme,“ dodává Dana Wurzelová.

Sníh se vyvážá za město

„V současných sněhových podmínkách to relativně zvládáme. Samozřejmě jsou určité úseky, kde by komunikace mohly být upraveny lépe, ale zatím nebylo třeba žádnou uzavřít. Všechny komunikace a chodníky byly – někdy s obtížností – sjízdné a schůdné,“ informovala novináře ve středu 16. ledna.

Nahrnuté sněhové bariéry někdy přesahovaly výšku dvou metrů, a začalo vyvážení sněhu z ulic na městské shromaždiště v Jamské ulici.

„Vyvážíme zejména exponovaná místa před školami, školkami, kde je největší průchod osob, a také před našimi domy s pečovatelskou službou. Snažíme se udržovat co nejlépe i zastávky MHD,“ říká místostarostka. Sama prý každé ráno projíždí město, aby

zkontrolovala vývoj situace. „Velmi děkuji všem, kteří k pomoci městu přikládají ruku k dílu,“ vzkazuje Ludmila Řezníčková. Na druhou stranu připomíná, že takováto zima znamená vodu, kterou zdejší příroda nutně potřebuje.

V roce 2017 stála celá zima 5 mil. Kč, v roce 2018 stála 5,5 mil. Kč a za tuto zimu radnice počítá s částkou k 7 mil. Kč.

„Můj pohyb údržbových vozů sledujeme přes JPS, a zaplatíme jim dle km najetých při údržbě města. Není stanoven žádný finanční strop. Zimní údržba prostě pojede, dokud bude zima,“ uvádí starosta Martin Mrkos.

S rampouchy pomohou hasiči

Během oblevy sjíždí ze střech velké kusy sněhu a na chodník mohou dopadat nebezpečné rampouchy. Povinností majitelů domů je obojí ze střechy odstraňovat, aby kolemjdoucí nebyli ohroženi.

To může být problémem pro starší a hůře pohyblivé majitele domu. Ale máme pro ně dobrou zprávu od velitele jednotky SDH Žďár 2 Davida Partla.

„Lidé se na nás mohou obracet o pomoc při shazování sněhových převisů ze střech. Tato služba je pro všechny zdarma, takže senioři se nemusí bát, že bychom jim vystavovali fakturu,“ ujišťuje. Je nutno dodat, že bezplatná pomoc se týká střech do ulic, kde sníh a led ohrožuje chodce.

Kontakty na hasiče:

David Partl – 777 019 932 (velitel)
Václav Ležák – 607 906 404 (zást. velitel)

Marek Prokop – 737 527 123 (velitel družstva)

V krajní nouzi lze volat Josefa Šulce – 604 753 293 (krizové řízení města a PO).

Zdejší lesy čelí stále kalamitám

V létě lesy v okolí Žďáru ohrožovala kalamita kůrovce, nyní zase těžký sníh láme stromy. V důsledku kůrovce musela být odtěžena čtvrtina smrkových porostů, důsledek vrcholové kalamity zatím není znám.

■ Lenka Kopčáková

Lednový přívál sněhu a následná obleva způsobily v lesích na Žďársku tzv. vrcholovou kalamitu. Mnoho stromů neuneslo tíhu mokrého sněhu, a jejich vršky, vysoké mnohdy až pět metrů, začaly padat k zemi.

Někde se stromy vypružené jako luk dosud naklání nad lesními silničkami a cestami. Byť jsou již bez sněhu, pro kolemjdoucí a lyžaře znamenají velké nebezpečí.

„Vlákna v takových stromech jsou již popraskaná, takže strom se nemůže narovnat. Pak stačí třeba i mírný

závan větru, a již se řítí k zemi,“ varuje vedoucí odboru životního prostředí MěÚ, Ing. Jaroslav Doubek.

Městský úřad vyzývá občany, aby se v nejbližších týdnech zdrželi návštěv lesů. „Situace sice není v tuto chvíli přímo kritická, abychom museli vyhlásit zákaz vstupu do lesů, ale nebezpečí tu rozhodně je,“ dodává Jaroslav Doubek.

Ještě 16. ledna byly některé zapadané lesní cesty kolem Žďáru neprůjezdné. Jakmile se lesníci a vlastníci lesů dostanou k polomům, začnou s nahodilou těžbou. „Odstraňovat budou následně i rizikové stromy nad cestami,“ uvádí vedoucí odboru ŽP s tím, že k tomuto kroku dosud, s ohledem na klimatické podmínky, přistoupeno nebylo. I proto je nyní nebezpečné vstupovat do lesů.

S ohledem na posledních pět suchých let lesům na Žďársku stále hrozí kůrovcová kalamita, čili rozmnožení lýkožrouta smrkového – a to geometrickou řadou.

Povinností vlastníků lesů je tedy kůrovcové dříví, které se objevilo od listopadu do současnosti, zpracovat a vyvézt z lesa do konce března. „Pokud by tak vlastníci neučinili, došlo by v průběhu dubna k výletu vylhlých dospělců z napadeného dřeva, a situace s kalamitou by pokračovala. Po rojení by samičky nakladly vajíčka, a další líhnutí by nastalo koncem května,“ vysvětluje Jaroslav Doubek.

Dalším logickým termínem asanace a vyvážky napadeného dříví je tedy u nás, v nadmořské výšce do 600 metrů, konec května. Jinak by kalamita gradovala. Podrobnější pokyny a termíny k odklizení kůrovcového dřeva naleznou majitelé lesů na úřední desce MěÚ.

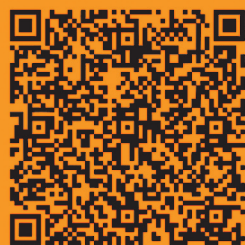
Situaci by mohla zmírnit voda, která se díky množství sněhu nyní dostává do lesů. Smrky při dostatku vláhy vytváří velké množství pryskyřice, a tou lýkožrouty pod svou kůrou jednoduše zalijí a část jich usmrtí.

BYDLENÍ S VÝHLEDEM NA ZELENOU HORU

WWW.KLAFAR.CZ

REÁLNÁ SEBEOBRANA, KTERÁ OPRAVDU FUNGUJE

**NYNÍ
I VE VAŠEM
MĚSTĚ**

Žďár nad Sázavou

Sokolovna, Doležalovo nám. 3

každé pondělí 18:45 - 20:15

nové náborů celý únor 2019

ČESKÁ ASOCIACE

**KRAV
MAGA**

KAPAP ZS.

WWW.KRAVMAGA-KAPAP.CZ

TEL.: 608 383 8145

WWW.FACEBOOK.COM/CAKMIKZS

30. výročí sametové revoluce – únor 1989 Havel odsouzen, a svět protestuje

Žďárské noviny dnes podruhé přichází se seriálem Události před 30 lety, kde monitorujeme rok 1989 měsíc po měsíci.

■ Lenka Kopčáková

Na pomoc si bereme Kroniku města a Zpravodaj Žďaru nad Sázavou, obojí ze zdrojů Knihovny Matěje Josefa Sychry, mezinárodní situaci sledujeme z webu: www.totalita.cz.

V lednu jsme představili žďárského disidenta Víta Bohumila Homolku, který byl v roce 2016, coby účastník třetího odboje, oceněn ministrem obrany ČR pamětní medailí.

Spolu s ním přinášíme přehled žďárských, národních, ale i zahraničních událostí v únoru 1989. Tak pojďte společně zavzpomínat. Vybraným zprávám ponecháváme autentičnou podobu.

Uvítáme, pokud se k nám v monitorování roku 1989 přidají i další žďárští pamětníci. Ať již postřehem, či příhodou z revolučního roku. Těšíme se na vaše dopisy.

**Stížnosti na zákaz
charitativního koncertu
Žďárským nepomohly.
Zamítnuto!**

Československo:

■ Generální tajemník ÚV KSČ M. Ják se setkal se zástupci sdělovacích prostředků a hovořil s nimi o přestavbě. Taktéž hlavní ideolog strany, soudruh Jan Fojtík se tohoto setkání zúčastnil a řekl otevřeně: „...problémy známe a chceme je řešit“... (Svobodné slovo 11. února 1989).

■ 8. února došlo v átriu KNV v Ústí nad Labem k výbuchu dvou náložek. Z výbuchů obvinil předseda KNV Šípek opozici.

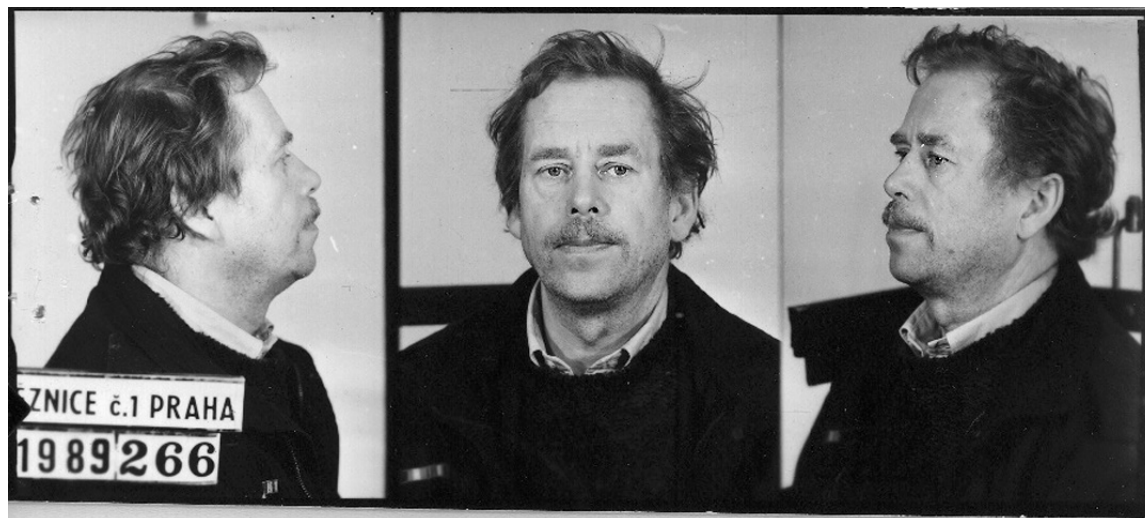
■ 9. února se do budovy Akademie múzických umění v Praze vloupali neznámí pachatelé a odcizili videokazetu s nahrávkami o událostech během Palachova týdne v Praze.

■ Představenstvo Národního shromáždění přijalo zákonné opatření umožňující trestní postih za vyhození a rozšiřování písemností narušujících zájem státu, neuposlechnutí výzvy k opuštění nepovoleného shromáždění. Zpřísnil se tak postih osob vystupujících proti režimu.

■ Za tzv. Palachův týden bylo postaveno před soud 55 osob. Jak tehdy domácí sdělovací prostředky uvedly - za výtržnosti na Václavském náměstí...

■ V nelegálních Lidových novinách vyšlo na obranu V. Havla prohlášení Iniciativa kulturních pracovníků, s podpisy Jiřího Bartošky, Olbrama Zoubka, Jana Krause, Jana Přeučila atd. Dále LN citují z lednových dopisů Františka kardinála Tomáška předsedovi federální vlády Adamcovi.

■ Dne 15. února vyšlo nové vydání Prohlášení Charty 77', doplněno výkladem o poslání a historii Charty

ZA SVÉ NÁZORY a činy byl Václav Havel od roku 1977 opakovaně vězněn, naposledy v únoru 1989.

Zdroj: Knihovna Václava Havla

77', s údaji o počtu signatářů (sdělení 119). Podepsalo ji 1.445 signatářů, z toho 1000 jich žije v ČSSR, ostatní se vystěhovali nebo emigrovali. Za dvanáct let své činnosti vypracovala Charta 77' na 340 dokumentů.

■ Představitel Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných Petr Uhl poslal dopis Vasilu Bilakovi. Ten jej označil za teroristu.

■ Dne 19. února vyšlo prohlášení Charty k 20. výročí upálení Jana Zajíce a 25. února se ve Vítkově u Opavy konal pietní akt nad hrobem tohoto zdejšího rodáka. Aktivista Tomáš Hradílek položil kytici převázanou stuhou „Charta 77' - Nezapomeneme!“ a opakoval slova oběti: „Ať moje pochodeň zapálí vaše srdce a váš rozum...“

■ Množí se oficiální vládní protesty z mnoha zemí světa, zasílané předsedovi čs. vlády Ladislavu Adamcovi. Obdržel na 240 listů s podpisy více než 3.400 osobností čs. veřejného a společenského života.

■ Svoji podporu Havlovi vyjádřili cestovatelé Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund. Havel se podle nich dokáže vyslovit za tisíce jiných, za spravedlivou věc. Má mít možnost mluvit do věcí veřejných. „Na něj mříže stejně neplatí...“ vzkazují cestovatelé.

■ Dne 21. února je navzdory protestům z celého světa Václav Havel odsouzen k devíti měsícům vězení ve II. nápravné skupině. To za podněcování k manifestaci a ztěžování výkonu veřejného činitele.

Odsouzena je i skupina sedmi účastníků lednových akcí tzv. Palachova týdne k trestům na dva až dvanáct měsíců vězení.

Zahraniční pozorovatelé nebyli vůbec vpuštěni do soudní síně, což bylo v přímém rozporu s Helsinskými dohodami.

■ Olze Havlové přicházejí z celé Evropy dopisy na podporu jejího odvolání proti rozsudku manžela. Zdravotní stav V. Havla se horší.

■ Dne 27. února se konají protesty v Rakousku, Polsku, Maďarsku, Itálii. Všude odsuzují hanebné činy

KNIHU Charta 77, s doslovem Václava Havla vydal r. 1990 Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.

Zdroj: archiv V. B. Homolky

proti svobodě lidskosti, jakých se dopouští komunistický režim v Československu.

■ V ČSSR se 28. 2. naposledy oslavuje vítězství pracujícího lidu.

Z kultury roku 89':

■ Pětice mladých disidentů se schází v Brně a dle nového zákona o družstevnictví zakládá vydavatelství Atlantis. Předsedou družstva je Jan Šabata.

■ Vydavatelství Panton vydává první kompaktní desky neboli CD.

■ Lidové noviny přinášejí recenzi Jiřiny Šiklové na - v Kanadě vydanou knihu Pavla Tigrida Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu.

■ Gramorevue přinesla články o Tracy Chapman nebo Bon Jovi. V historickém exkurzu Kdopak by se rocku bál je zmínka o Mikuláši Chadimovi, skupině Abraam a Markýši Johnovi.

■ LD připomínají lednový koncert v Praze pro zemětřesením postiženou Arménii. Recenze vyšla i v Gramorevue.

■ Také žďárské kapely se snaží

PŘEBAL nelegálních Lidových novin v únoru 1989.

Zdroj: archiv V. B. Homolky

uspořádat charitativní koncert, ale dostává se jim zamítavého stanoviska od kulturních pracovníků. Přesto se organizátoři zamýšleného koncertu nevzdávají. Jan Ptáček i Jiří Pavlíček si stěžují na postup žďárské kultury v Národní radě, na ÚV KSČ, na ÚV SSM, ale i v agentuře Novosti, na abasádách... Přes veškerou snahu se zamýšlený koncert neuskuteční. Poslední dějství schvalovacího tanečku se koná v únoru 1989, kdy kulturní stredisko vydává zamítavé stanovisko...

■ V pražském klubu Chmelnice (ostře sledovaném StB) koncertuje rocková kapela Půlnoc.

■ Fenomén Šmoulové zasahuje Československo. Vychází hity Šmoulí ráj od Ivety Bartošové a Šmoulí kapela od Jitky Molavcové.

Únor 89' v zahraničí:

■ Vojska Sovětského svazu opouští Afghanistan, kde vedla devět let válku. Při ní zahynulo 1,5 milionů Afghánců.

■ V Polsku zasedá odborové hnutí Solidarita ke kulatému stolu s Polskou sjednocenou dělnickou stranou. (Pokračování na str. 5)

30. výročí sametové revoluce – únor 1989

Havel odsouzen, a svět...

(Dokončení ze str. 4)

Únor 89' v zahraničí:

■ Ajatoláh Chomejní, nový nejvyšší vůdce Íránu (po svržení šáha Mohameda Rézy Pahlavího, který dostal od prezidenta Husáka Řád bílého lva I. stupně), odsuzuje k trestu smrti za urážku islámu Salmana Rushdiho. Urážky se měl iránský spisovatel, žijící v Anglii, dopustit vydáním knihy Satanské verše.

■ Je zadržena dánská loď s 200 tunami zbraní z Československa pro blíže neurčenou jihoamerickou zemi.

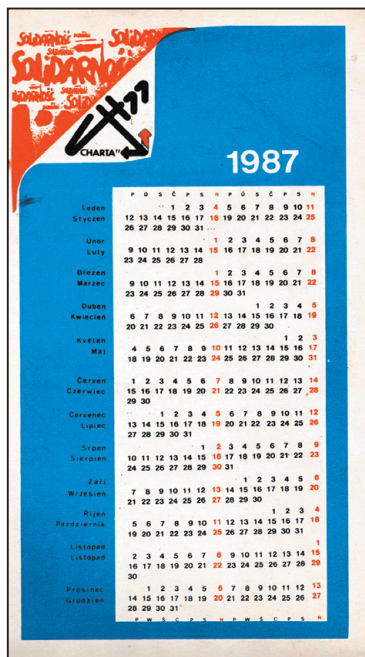
■ Běží zahraniční iniciativy za propuštění Václava Havla. Americký výbor pro spolupráci a bezpečnost v Evropě jej navrhuje na Nobelovu cenu za mír.

■ Královská herecká společnost v Londýně pořádá čtení Havlovi hry Asanace, protest proti jeho věznění vyhlásují i přední herci v Los Angeles, protestuje i mezinárodní Pen klub.

■ Vlády různých zemí žádají naši vládu o vysvětlení k případu Havel. Americké ministerstvo zahraničí vyzývá čs. úřady, aby zrušily obvinění vznesená proti Václavu Havlovi. Soud by vážně narušil závazky a dohody...

■ Po odsouzení Václava Havla a aktivistů se v mnoha zemích světa vzedme vlna nesouhlasu s vynesenými rozsudky. V Evropském hospodářském společenství protestuje všech 12 členských států.

■ Text obhajoby Václava Havla vysílají zahraniční rozhlasové stanice.

KALENDÁŘ Charta 77 - Solidarita byl ilegálně šířen.

Zdroj: archiv V. B. Homolky

■ Francouzská pobočka mezinárodního PEN klubu uděluje 27. února Václavu Havlovi Cenu svobody za rok 1989.

■ Před čs. velvyslanectvím v Torontu a před sovětským velvyslanectvím v Kanadě protestují stovky lidí proti poměrům v ČSSR.

■ Holandské království oficiálně oznamuje, že mezi ČSSR a Holandskem dojde k výměně názorů o porušování lidských práv v souvislosti s procesem s Václavem Havlem.

MÉDIA přinesla snímek matky, jak vítá vojáka vracejícího se z Afghánistanu. Sovětská agentura TASS jej vyhodnotila za rok 1988 jako nejlepší. Záběr byl pořízen v Termezu.

Nové „dětské“ můžeme vidět před „spuštěním“

Nejnovější pavilon novoměstské nemocnice již stojí. Je jím moderní dětské oddělení.

Samotná stavba v režii Kraje Vysočina (zřizovatele nemocnice) stála přes 75 milionů Kč, a zařízení dětského oddělení v hodnotě 4 mil. Kč hradila nemocnice.

Právě v tom jí pomohl výtěžek veřejné sbírky na vybavení dětského oddělení. Na sbírkovém účtu se sešlo k 1,8 mil. Kč.

Nové „dětské“ si veřejnost může přijít prohlédnout ve středu 27. února, mezi 9. a 16. hodinou. To se zde koná Den otevřených dveří.

„Svým budoucím pracovištěm zájemce provedou sami zaměstnanci dětského oddělení, návštěvníkům umožní prohlédnout si prostory ještě předtím, než spustíme ostrý provoz,“ zve tisková mluvčí Nemocnice Nové Město na

Moravě Tamara Pecková.

Součástí Dne otevřených dveří bude od 14 hodin pohádka novoměstského loutkoherce Jana Hrubce a jeho Dřevěného divadla.

Akci financuje zřizovatel.

„Chceme využít této možnosti a ukázat všem dárcům, kteří přispěli do veřejné sbírky na vybavení dětského oddělení, na co vlastně peníze šly. To díky jim a jejich příspěvkům bude naše dětské oddělení tak hezké,“ neskryvá radost ředitelka nemocnice Věra Palečková.

V nové budově dětského pavilonu bude celkem 33 lůžek, z toho tři lůžka jsou vyčleněna pro intermediální péči. Kapacita lůžek se tak, oproti stávajícímu dětskému oddělení, zvýší o pět. V pavilonu najdeme všechny odborné ambulance, a je tu vybudováno zázemí pro děti i rodinný doprovod.

-lko-

Žďárské cyklodopravě se blýská na časy

Dobrou zprávou pro cyklisty a příznivce místní nemotorové dopravy je úspěch Žďaru v žádosti o dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) na projekt s názvem Rozvoj cyklodopravy ve Žďáře nad Sázavou.

Jak informuje projektový manažer města Jan Prokop, v dané dotační výzvě v Kraji Vysočina uspěl pouze Žďár nad Sázavou.

Starosta Martin Mrkos vysvětluje, že zadání má pět dílčích projektů. Nyní do 4. února běží výběrové řízení na dodavatele, který má zrealizovat celý set staveb.

„Projekt bude stát kolem 25 mil. Kč, a asi 14,3 mil. Kč nám pokryje dotace z IROPu,“ informuje starosta.

Dále uvádí, že pokud se městu, s ohledem na kapacity stavebního trhu, podaří dodavatele vysoutěžit hned napoprvé, realizace projektu začne v dubnu, a to stavbou cyklostezky na Stržanov. Následují díla dle pořadí, jak uvádíme. Vše má být hotovo do konce srpna 2020.

Dílčí stavby projektu:

1. **Zvýšení bezpečnosti cyklistické a pěší dopravy Žďár n. S. – Stržanov:** vytvoření cyklostezky (963 m), cyklotrasy a piktogramového koridoru (135 m), s napojením na cyklotrasu č. 5061.

2. **Cyklistická stezka přes řeku Sázavu:** realizace cyklostezky (176 m) a lávky (délka 27 m).

3. **Cyklistická stezka 1. máje – Žižkova:** realizace cyklostezky pro cyklisty (372 m).

4. **Lávka Farská humna, Žďár n. S.:** realizace lávky (32 m) a spojovací cyklostezky (38 m).

5. **Piktogramové koridory pro zvýšení bezpečnosti cyklistů:** vytvoření koridoru „5a“ (408 m) na ulici Sázavská a vytvoření koridoru „5b“ (1.124 m), od ulice 1. máje, s přímým napojením na veřejný prostor před vlakovým nádražím.

-lko-

V nabídce je další typ městských dotací

Kromě dotačních programů města na sport, kulturu či sociální oblast pro rok 2019 nyní začaly platit i dotační programy radních a zastupitelů.

„Jde konkrétně o Dotace rady města 2019 a Dotace uvolněných zastupitelů 2019. Oba dotační programy se zaměřují na podporu aktivit v sociální a zdravotní oblasti, v prevenci kriminality, v kultuře, sportu nebo vzdělávání,“ přibližuje starosta Martin Mrkos.

O finanční podporu mohou žádat spolky, ústavy a nadace, obecně prospěšné společnosti, právnické osoby ve smyslu církví a škol, i fyzické osoby, které nejsou podnikateli.

V případě dotace rady města je alokováno 250.000 Kč, Maximální výše dotace je 20.000 Kč na jeden

projekt, minimální výše 1.000 Kč, ale již s minimální spoluúčastí 20 % vlastních zdrojů žadatele. Termín pro podání je během měsíce dubna 2019.

V programu Dotace uvolněných zastupitelů je alokováno 110.000 Kč, max. výše dotace je 10.000 Kč a minimální výše 1.000 Kč, to bez jakékoli spoluúčasti žadatele.

Termín pro podání žádostí je během měsíce září 2019.

K tomuto neobvyklému termínu starosta vysvětluje, že program je určen pro subjekty, které ještě do konce roku chtějí pořádat nějakou akci, a buď se jim nepodařilo získat podporu z jiného dotačního programu, anebo do té doby nevěděli, že akci v závěru roku ještě zorganizují.

-lko-

Teleflex

Žďár nad Sázavou

Pracujeme pro váš život
Přidejte se k nám!

**Jsme Teleflex,
globální dodavatel
lékařských prostředků.**

Přijmeme kolegy na tyto pracovní pozice:

- Procesní inženýr
- Skladník
- Vedoucí plánovač

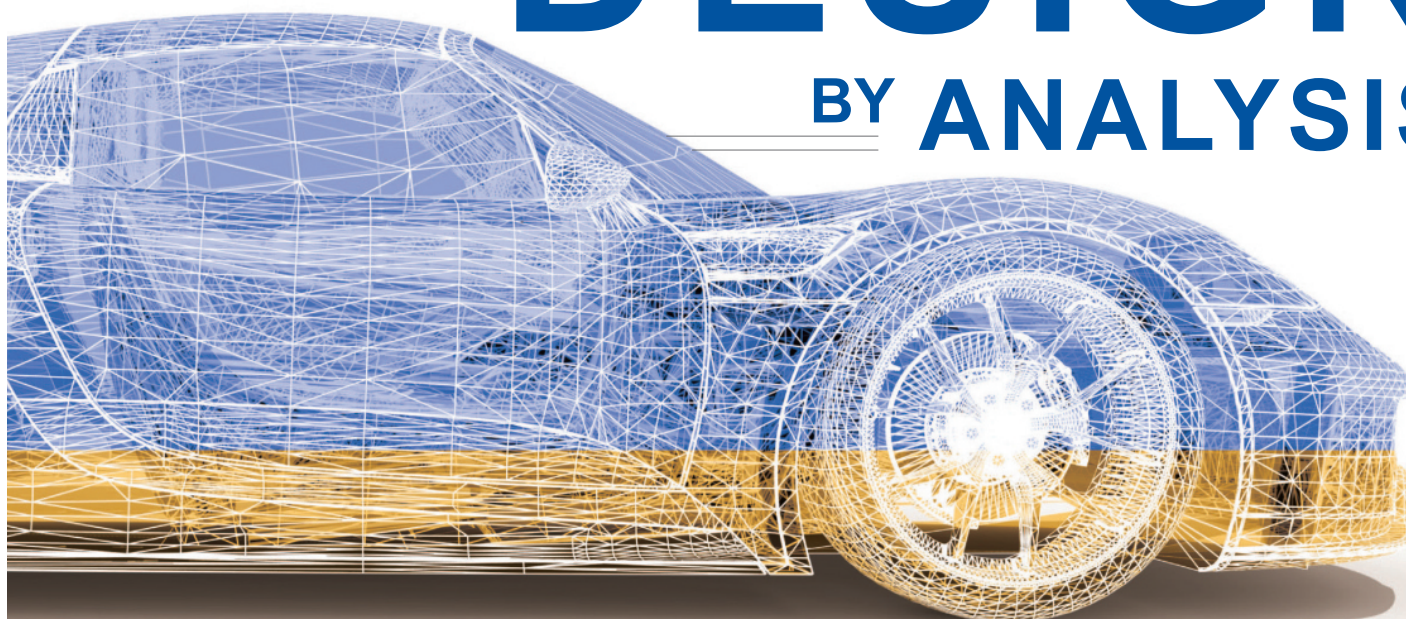
**Pošlete nám
životopis
a staňte se
součástí
našeho týmu.**

www.prace-teleflex.cz **kariera.zdar@teleflex.com**

DESIGN

BY ANALYSIS

HLEDÁME PRÁVĚ TEBE

VEDOUCÍ VÝROBY
ENGINEER, QUALITY
ENGINEER, PROCESS
MECHATRONIC
SMĚNOVÝ MISTR

SEŘIZOVAČ
SKLADNÍK
OPERÁTOR PECE
OPERÁTOR – DĚLNÍK VE VÝROBĚ
OPERÁTOR – MANIPULANT

Náborový příspěvek 20 000 Kč!

Pro více informací volejte **+420 566 339 185** nebo napište na e-mail **nabor@cooperstandard.com**

Z historie žďárských firem – sirkárna

Opět otevíráme knihu žďárského učitele Františka Mokrého (1891 – 1992), který sepsal mnohé zajímavosti o místních řemeslech a povoláních v knize Město. Tu před 11 lety, v edici úpravě Vladimíra Trojánka, vydala Knihovna M. J. Sychry.

Jak F. Mokří píše, od poloviny 19. století zde lidé, zprvu podomácku, a pak pod faktory vyráběli sirky. Pro vídeňské podnikatele byli Žďárci lacinou pracovní silou. Stačilo dodat síru a fosfor, o dřevo v našem kraji nebyla nouze. Hotové výrobky putovaly do Vídně.

Z bílého fosforu se lidem rozpadaly dásně

Autor vypráví, že na konci Zámku Žďáru, při silnici, co se rozdvíjí na Polničku a ke Stržanovu, založil roku 1855 Žid Rafael Hochner továrničku na sirky. Ty se zde vyráběly poměrně primitivním způsobem. Byly to tzv. sírové sirky, které se rozžíhaly třením o zeď, kalhoty či boty. Říkalo se jim sirky zednické.

Vzpomínky posledního dělníka

František Mokří rád sbíral příběhy, a tak si stačil ještě zapsat vzpomínky tehdy jediného žijícího dělníka z Hochnerovy sirkárny (dokonce zachytil i tehdejší žďárský dialekt). Byl jím František Spurný ze Zámku Žďáru, mistr za majitelova syna Bedřicha. Jak říkal, mladý Hochner fabriku zmodernizoval a zaměstnával až 85 lidí. Zde je část rozhovoru:

...A to tam pracovaly skoro samé ženy, že?

Ale depak! Tak napolovic muský a napolovic žencký.

A kolik jste si vydělali?

No, to byste koukal! Na tehdejší dobu moc. Já jako mistr sem měl na tejdén 19 zlatejch, žencký 1 zlatý a 20 krejcarů na den. To byly krásný vejdelky.

Ale práce byla nezdravá!

To víte, že jo. Prstama sme vytahovali zuby – a nejen zuby, ale kusy kostí z dásní a patra, ba i celou dolní čelist.

To ten fosfor a síra.

Často k nám chodil doktor – to byl tenkrát doktor Drož...

Zde autor knihy přikládá svá zjištění: *...Roku 1920 jsem prováděl v Zámku Žďáře první sčítání lidu v nové Československé republice. Tenkrát žilo ještě hodně lidí, mužů a žen, kteří kdysi pracovali v Hochnerově sirkárně. Ukazoval mně tehdy jeden z bývalých dělníků krabičku, v níž měl uloženy kosti ze své rozpadlé čelisti. Ovšem ne každý z dělníků v sirkárně musel onemocnět a trpět chorobou zubů a kostí (záleželo na hygieně).*

Nemoc se nazývá učeně fosforová nekróza, ale lidé jí říkali „bolavá huba“. Rukama se dostávaly jemné částčky fosforu do úst a rozežíraly kostní tkáň, oční dultky i jiné části lebeční...

A jak jste ty sirky dělali?

Takhle: Polena se rozřezaly na špalíčky tak dlouhé, jak měly být sirky. Suky se vysekávaly, pak se hoblovalo. Do stroje se strčil špalíček a na jedno strknutí udělal 58 dřívků. Ty potom šly na pohyblivý sejto, kde odpadly zlomky.

Jo, a z toho sejta dělnice shrábala dřívka, svázala je špagátem a přenesla do sirkárny.

Ale abych nezapomněl. Hochner měl taky stroj z Uher, vědí – z dnešního Slovenska – na loupání voskového dřeva. Stroj loupal z kmene celý pásy, jak je silná sirka. Z pásu se řezaly díly na dýlku sirky, a pak se teprva sekaly špičky.

A co dělali s těmi dřívky v sirkárně?

Ta žencká nasypala dřívka do bukového rámu s rýhováním pro 50 sirek. Ten se zešrouboval, že vykukovaly jen špičky dřívků. Rámy se nahřívaly a špičky namáčely do síry. Ta se vařila v kotlíku, a na mělkej táč se nalezalo jen tolik síry, kolik měla mít namočená hlavička. Potom se tunkovalo. To se namáčely sirky do fosforové masy.

Udělat správně tu fosforovou masu, to bylo velký výrobní tajemství, to byl kumšt. Dyž byla špatně udělaná, sirky nechytaly, a pak sme celý balíky sirek vyvezli na louku za fabriku...

Tajemství výroby fosforové masy vezmete s sebou do hrobu?

No, já jim to tajemství trochu prozradím, dyt sem pracoval v sirkárně 21

let.

Vzalo se 7 kg rozpuštěného klišu, 7 kg mletý křídý, 3 kg fosforu, 50 kg kalium chloratum (chlórečnan draselný) a ešte další přísady, celkem 17 druhů.

Tak vznikla masa bílá. Na červený hlavičky se přidala anilinová barva červená, na modrý – modrá. Dyž byla masa špatně udělaná, třeba i při práci chytla. Jednou na jednom dělníkovi chytly šaty, a strašně se popálil.

A proč se zde přestaly sirky vyrábět?

Výroba a užívání takovejchto našejch zednickejch sirek byla velmi nebez-

pečná. Mnozí sebevrazi, zvláště mladý děvčata, voškrábali fosforový hlavičky a v kafi to vypili, aby se otrávil. Proto byla výroba fosforovejch sirek zakázána a přešla na výrobu dnešních zápalék...

Jak František Mokří uzavírá kapitolu, výroba ve žďárské sirkárně skončila v roce 1913. Za 1. sv. války bylo v opuštěné továrně ubytováno asi 60 evakuovaných Italů z jižních Tyrol. V roce 1919 sirkárnu koupil Jaroslav Rousek, majitel obchodu se železárenským zbožím. Ale to už je jiná historie.

-lko-

NKT

NKT s. r. o.

tradiční výrobce kabelů ve Velkém Meziříčí

Jsme tu s Vámi již více než 70 let.

Pro více informací volejte +420 566 511 559
či pište na nabor@nkt.com.

NKT s.r.o., U Tržiště 685/1, Velké Meziříčí

www.nkt.cz

Z02-nktM

Fakta s.r.o. - vzdělávací zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

zve všechny zájemce na vzdělávací program

Studium pro asistenty pedagoga

kurz je akreditován MŠMT

Místo konání: MŠ Žďár nad Sázavou, Okružní 729/73

Rozsah výuky: 120 hodin (80 hodin teoretická výuka a 40 hodin praxe v MŠ, či ZŠ)

Termíny teoretické výuky:

1. - 3. 3., 15. - 17. 3., 29. - 31. 3. a 12. - 14. 4. 2019

Cena kurzu je 8.500 Kč

Další informace na www.fakta.cz

Z02-fakta2M

Fakta s.r.o. - vzdělávací zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

zve všechny zájemce na rekvalifikační kurz akreditovaný MŠMT

Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky

Místo konání: MŠ Žďár nad Sázavou, Okružní 729/73

Rozsah výuky: 160 hodin (84 hod. teoretická výuka a 76 hod. praxe v MŠ)

Termíny teoretické výuky: 3. - 4. 5., 17. - 19. 5., 31. 5. - 2. 6. a 14. - 16. 6. 2019

Cena kurzu včetně zkoušky z profesní kvalifikace: 11.900 Kč

(Kurz je možné uhradit z prostředků úřadu práce formou zvolené rekvalifikace. Je nutné nejprve podat žádost na příslušném ÚP.)

Další informace na www.fakta.cz

Z02-fakta2M

Hettich ČR Žďár nad Sázavou - světový výrobce nábytkového kování

Jediný závod v ČR ve Žďáru nad Sázavou. Od roku 1993 stabilní zaměstnavatel. Rodinné prostředí, vstřícné osobní jednání, příjemná firemní kultura, významná podpora regionu.

Plánujeme další rozšíření výroby, nabízíme perspektivní práci a hledáme nové kolegy/ nové kolegyně.

Montážní dělník/ dělnice

Náborový příspěvek 20 000 Kč

Pracovní náplň:

- Montáž kompletů nábytkového kování z komponentů z plastu a kovů
- Provádění samokontroly, výroba kontrolních vzorků, hlášení závad
- Další činnosti spojené s prací operátora, udržování pořádku na pracovišti

Požadavky:

- Min. SOU
- Schopnost pracovat ve třísměnném / nepřetržitém provozu
- Zkušenosti z výrobní společnosti výhodou
- Pečlivost, přesnost, flexibilita

Seřizovač

Náborový příspěvek 30 000 Kč

Pracovní náplň:

- Zodpovědnost za seřízení stroje a kvalitu výrobků
- Operativní řešení provozních závad stroje
- Pravidelná údržba strojů a zařízení
- Vedení příslušné dokumentace
- Podíl na zajištění plynulého naskladňování a přísunu materiálu a polotovárů k dalším operacím
- Zodpovědnost za dodržování stanovených bezpečnostních předpisů

Požadavky:

- Vyučen/-a v oboru mechanik-seřizovač nebo vyučen/a ve strojírenském oboru
- Praxe ve výrobní společnosti min. 2 roky podmínkou
- Schopnost práce ve třísměnném provozu
- Zodpovědný přístup, pečlivost, flexibilita

Nástrojař

Náborový příspěvek 30 000 Kč

Pracovní náplň:

- Provádění kontrol, čištění, úpravy, preventivní prohlídky nástrojů, forem a přípravků
- Výroba a opravy nástrojů, forem a přípravků
- Výměny funkčních dílů nástrojů na jiný typ výroby
- Zodpovědnost za správnost složení nástroje dle výkresu
- Zodpovědnost za stav svěřeného pracoviště a dodržení standardů BOZP a SS

Požadavky:

- Min. SOU obor nástrojař
- Praxe v oboru 2 roky
- Schopnost pracovat ve dvousměnném provozu
- Zkušenosti z výrobní společnosti výhodou
- Pečlivost, přesnost, flexibilita

Aktuální zaměstnanecké výhody:

- Odpovídající mzdové ohodnocení
- Roční finanční bonus až do výše 120% měsíční mzdy
- 25 dnů dovolené
- Příspěvek na dopravu
- Celodenní dotované závodní stravování
- Penzijní připojištění až do výše 5% z vyměřovacího základu
- Bezplatné jazykové vzdělávání přímo ve firmě
- Program podpory zdraví zaměstnanců
- Čerpání výhod u externích partnerů
- 15% sleva na kování Hettich
- Sportovní a kulturní akce pro zaměstnance
- Možnost krátkodobých i dlouhodobých zahraničních stáží v sesterských společnostech

20S-HETTm

Žádosti se strukturovaným životopisem zašlete prosím na kontakt uvedený níže:

Personální oddělení: Mgr. Romana Novotná
Telefon: (+420) 566 692 210
E-mail: Personal_HCR@de.hettich.com
Hettich ČR k.s., Jihlavská 3, 591 01 Žďár nad Sázavou

Technik für Möbel

Hettich

Veselé maškary opět projdou městem

Tradice žďárského masopustu zažívá renesanci. A rovnou po půl století.

■ Lenka Kopčáková

Do roku 1968 býval rozpustilý průvod masek Žďárem jednou z oblíbených lidových tradic vrcholící zimy. Tradičně jej organizovali místní hasiči. Pak ale vše rázem utnul zákaz z vyšších míst...

Loni se parta místních nadšenců pokusila o návrat masopustu. Jejich premiéra ve žďárských ulicích vzbudila velký ohlas, takže letos do toho jdou znovu. Před městským divadlem se sešlo kolem 200 účastníků, prošli pěší zónou, a všude křepčili a tančili s kolemjdoucími. Lidé se smí-

**Sobota 23. 2.
ve 14.14 hod.
před divadlem**

chem slibovali, že příště se dozajista dostaví v maskách i oni...A budou mít příležitost.

Letošní žďárský masopust začíná v sobotu 23. 2., přesně ve 14.14 hodin, před divadlem.

Jak vzpomíná jeden z hlavních aktérů loňské premiéry Jaroslav Ptáček, impuls k návratu lidové tradice přišel od mladé historičky Lenky Šimo, zároveň členky kulturní komise města, která se tématu věnuje z etnografického pohledu.

Oslovila instituce a školy. Výzvu

s nadšením přijala ZŠ Švermova, která sama masopustní rej už léta pořádá. Jak popisuje její ředitel Ptáček, na jeden den vždy předá vůdci maškarád pomyslné klíče od školy, a rázem v budově vypukne nefalšovaná masopustní zábava se soutěžemi a promenádami. Letos se chystá na 1. 3. „Bývá to dost dobré,“ uznává dětské aktivity Jaroslav Ptáček. Sám se při městské akci oblékl do masky rozpustilého šaška. „A u té nespíš zůstanu i letos,“ naznačuje.

„Loňské premiéře návratu žďárského masopustu jsme se s žáky snažili všemožně pomáhat. Vyrobili jsme plakáty a vymýšleli náměty,“ ohlíží se.

Pořadatele překvapila radost lidí a jejich spontánnost. „Jak nám říkali, napoprvé přišli jen ,na čumen-

du‘, ale příště se už zúčastní. Tak jsme zvědaví,“ očekává Ptáček. Tanec a dlouhý lidský had, vinoucí se po zasněženém náměstí, byl milou odměnou za snahu. Fotografie a videa pak kolovaly po sociálních sítích. Maškarády provázeli Zelenohorští muzikanti. „Kapela byla vynikající. Všichni si ji chválili, a muzikanti vydrželi hrát i tehdy, když někteří účastníci zimou odpadali,“ směje se Jaroslav Ptáček. Na Zelenohorské muzikanty se můžeme těšit i letos.

Za starostou Žďáru si maškarádi musí dle tradice přijít požádat o masopustní právo. Jak Martin Mrkos říká, město není samo v akci zapojeno. „Ale já navrácení masopustu velice fandím. Je to hezká, loni obnovená tradice,“ vítá starosta.

Slávu žďárského masopustu pozvedla z popela

LIDIČKY, lidičky, maškarádi jdou! Rozptýlení žďárské zimy před půl stoletím.

Foto: archiv SDH Zámek Žďár

Zajímavosti z historie žďárského masopustu nastudovala i po etnografické stránce a zvyklosti chce po padesátileté pauze obnovit... Historička Lenka Šimo. Dnes odpovídá na otázky ŽN.

■ Lenka Kopčáková

Jakou historii měl žďárský masopust před vynucenou pauzou?

Momentálně pátrám po prameňech (včetně fotek) masopustu ze staršího období. Zajímavé zmínky jsem našla v kronice hasičů.

Žďárské masopustní průvody pořádali místní hasiči ještě na konci šedesátých let 20. století. V jejich kronice se třeba dočítáme o masopustu z roku 1967. Tehdy průvod masek tradičně směřoval nejprve k n. p. Tokoz a odtud vyšel směrem k centru. Nevynechal ani druhé nádvoří st. zámku...

Masopust organizovaný zámeckými hasiči byl prý velice působivý.

Ano, jelo v něm dokonce koňské

OBNOVU masopustu vítá Žďár s nadšením. Na snímku z loňska hlavní tahouni nápadu: Lenka Šimo (uprostřed) coby Brouk Pytlík a Jaroslav Ptáček v převleku za rozpustilého šaška.

Foto: archiv L. Š.

spřežení, které kočíroval hasič v historické přílbě. Masopustní průvod byl ukončen v restauraci u Tří hvězd. Dle kroniky se oblékli do masek téměř všichni členové spolku.

Vedle toho byly masopustní průvody i v centru města, což víme zejména díky dokumentaci fotografa Viléma Frendla.

Zjistila jste, proč byl masopust ve Žďáře zakázán?

Tehdejší předseda Městského národního výboru Antonín Bubák bohužel tuto tradici přerušil. A důvod? prý to rušilo klid ve městě. Masopusty v centru v podstatě skončily s asanací, kdy proběhlo bourání a nová výstavba.

Je to škoda, a mým přáním je navrátit Žďárákům masopustní veselí. Ostatně - vždyť renesanci zaniklých masopustních průvodů zažívají i jině v republice, a zde na Vysočině.

Vyskytovaly se dříve při žďárském masopustu tradiční postavy jako Medvěd, Klibna, Masopust, Kominík, Bába s Dědkem či Ženich s Nevěstou...?

Hasiči mají ve své kronice vše skvěle zdokumentované. V průvodu byly i jmenované typické postavy. Kromě hasičů se do masopustu zapojili také členové jezdeckého oddílu.

Mimochodem – klibna (kobyla) nám nechyběla ani loni v našem průvodu masek. Z toho jsem měla velkou radost. No, a ženich s nevěstou, či další tradiční masky - ty mohou být výzvou pro účastníky masopustního průvodu v roce 2019.

Míval žďárský masopust nějakou zvláštní postavu?

Ano, jednou ze zajímavých postav byl král Brkoslav.

Budete dle tradice žádat staros-

tu města o masopustní právo, čili povolení ke vstupu maškarád do ulic?

Během příštích dní se chystám na radnici a pana starostu požádám o udělení práva masopustu. Pokud bude pro, dočkáme se krásného zahájení.

Uvidí letos Žďár něco z masopustních obřadních zvyků, jako je třeba taneček žen s Medvědem, vinšování či pochování basy?

Loni jsem organizovala masopust jako zkušební ročník, aniž bych věděla, jaký bude zájem. Účast mě mile překvapila, takže chci postupně kulturní akci rozšiřovat a zařadit i její tradiční části.

A co masopustní taneční zábava?

Taneční zábava (třeba v sokolovně) je mým dalším přáním.

(Pokračování na str. 11)

Bujaré veselí nakonec

Masopust je karnevalovým obdobím od Tří králů do Popeleční středy. Je tak předělem mezi Vánoce a Velikonoce, ale hlavně veselým zpestřením zimy.

Pro vrchol masopustu jsou typické i názvy dní, jako tučný čtvrtek, taneční neděle, maskární úterý, kdy se využívalo „ostatkové právo“, a nakonec popeleční (škaredá) středa, která otevře klidné postní období do Velikonoc...

K masopustu dle lidových tradic patří nejen typické postavy, ale i originální písně, obřadní tance (třeba taneček žen s medvědem), vinšování, a samozřejmě pocukrované koblihy. Koledníci nesou na šavli napíchnuté vykoledované uzené či špek...a lidé jim nalévají pálenku...

Typický starobylý masopust se dodnes dochoval na Veselém kopci u Hlinska. V průvodu můžeme zahlédnout přesné masopustní postavy, z nichž každá má svůj význam. Hlinecký masopust je od roku 2010 zapsán v seznamu světového dědictví UNESCO, a každoročně jej předvádí nadšenci z tamní vesnice Vortová.

Napadlo vás, proč mají koledníci na kloboucích krepové růže? Když je jich pět, symbolizují pět ran Kristových, sedm růží připomíná Sedmibolestnou Pannu Marii. A pokud je růžiček rovných 365, znázorňují počet dní v roce.

Žďárský masopust v 60. letech 20. století. Legrační postavy jsou vždy magnetem pro děti.

Foto: archiv SDH Zámek Žďár

Zapletený jalovec v klobouku je symbolem trnové koruny a trásně zase symbolem krve a potu Ježíše Krista.

Maskární den vrcholí taneční zábavou, při níž nesmí chybět symbolické tance, a pak pochováním basy. Vše musí skončit do půlnoci.

Dříve maskární zábava probíhala o masopustním úterý a byla vyvrcholením masopustu. V současnosti se lidové veselí obvykle přesouvá na volné pracovní dny.

-lko-

Slávu žďárského masopustu...

(Dokončení ze str. 10)

Letos to bohužel nevyjde, ale některý další rok by to mohlo být skvělé. Nicméně účastníci letošního masopustu se mohou těšit na jiné zpestření. Bude jím divadelní představení herců žďárského Divadla DADABO.

Mohou se lidé v přestrojení přidat kvám?

Ano, to je přesně tím cílem. Aby Žďáráci ztratili ostych a v masce se přidali k nám. Dospělí i děti. Proč si společně neužít za doprovodu hudby krásné odpoledne? Oživit společně ulice a zažít krásnou atmosféru i během zimy?

Dojde i na oblíbené koblihy?

Ano, bez masopustních koblih by chýběl gurmánský zážitek masopustu.

Co vás přivedlo na nápad vrátit

Přes sto let si předávají tradici

Více jak stoletou tradici má masopust v nedalekém Novém Veselí. Generace si tu předávají umění masopustních tanců a obyčejů.

„Masopustní průvod se letos uskuteční v sobotu 23. února od 9 hodin. Jako vždy se zúčastní od 25 do 30 masek,“ informuje starosta městyse Zdeněk Křivánek. „Masky se obměňují, ale vždycky zůstává medvěd,“ dodává.

Maska medvěda je totiž nejdůležitější v celém průvodu. Je nejstarší známou masopustní postavou, symbolizující plodnost. Ženy a dívky si musí s medvědem zatančit, ať chtějí, nebo ne... Při tanci mají vyskakovat hodně vysoko, aby jim narostl vysoký len. Ale pozor, nevyzpytatelný

Žid, Mysliveček, Šátečková: vítejte v Novém Veselí

medvěd se přímo těší, jak ženy vyválí ve sněhu...

Další sobotu 2. března se od 19 hodin konají ve zdejší sokolovně Masopustní dozvuky, což je taneční veselice s maskami.

„Bude hrát místní kapela Press band. A právě zde nadšenci předvedou tradiční tance s názvy Žid, Mazurka, Mysliveček či Šátečková,“ informuje Zdeněk Křivánek. Na zdejší masopust i Masopustní dozvuky zve starosta také zájemce z okolí Nového Veselí.

-lko-

Základní umělecká škola Františka Drdly

Chystají již sedmé Plesohrátky

Na tradiční karnevalové pojetou akci, v pořadí již 7. Plesohrátky, se můžeme těšit v sobotu 16. února od 13 hodin ve velkém sále sokolovny na Doležalově náměstí.

Srdčně zvou ZUŠ Františka Drdly a zdejší Sdružení rodičů. Program Plesohrátek budou dominovat vystoupení populárních hudebních a tanečních souborů školy. „Pro děti bude připraven karnevalový průvod a hry s oceněním dosaženého výkonu. Srdčně uvítáme všechny karnevalové masky, které obdrží výherní los do tomboly. Občerstvení je zajištěno,“ zve

ředitelka školy Dana Foralová.

Tanečníci překvapili nápady

Při pololetním koncertu tanečního oboru ZUŠ dne 17. 1. v Městském divadle se žákyně a žáci tanečního oboru úspěšně prezentovali s mnoha překvapivými nápady a choreografickými perličkami. Nyní se připravují na představení pro děti z MŠ.

„O víkend 26. a 27. ledna proběhl v tanečním sále ZUŠ seminář současného tance pro děti i pedagogy se slovenskou choreografkou Petrou Fornayovou. Ta připravuje taneční projekt pro letní festival Korespondance 2019,“ informuje ředitelka ZUŠ.

-red-

Takového Valentýna zažijeme snad jen ve Žďáře

SPOŘE odění recesisté v barvách lásky i srdíčky po těle. Od roku 2017 oslavují sv. Valentýna tradičně během městem. Jiří Šustr druhý zleva.

Foto: Lenka Kopčáková

Že rtuť teploměru zajela hluboko pod nulu? Nevadí. Účastníky Valentýnského běhu hřeje láska. Odění ve spodním prádle červené, oranžové či fialové barvy vybíhají městem. Je totiž podvečer svátku sv. Valentýna...

■ Lenka Kopčáková

Před pár lety ve Žďáře vznikla tradice, nejspíš ojedinělá v celém Česku. Skupina nadšenců ze Žďárské ligy mistrů se vždy 14. února oblékne do valentýnských úborů a romantický svátek zamilovaných oslaví podvečerním poklusem městem. Lidé se zastavují, a buď nevěstičně zírají, usmívají se, nebo závodníky podporují...

Styčným důstojníkem této sranda party je Jiří Šustr, a jak říká pro ŽN, letos na 14. února chystají už 3. ročník Valentýnského běhu.

„Sraz máme jako vždy v 16.30 u hotelu Hajčman, kde se v teple převlékneme do ‚valentýnského‘ a přesně v 17.00 zamíříme ke kruhovému objezdu u Ivana. Po jeho oběhnutí se vrátíme zpět do teplé restaurace,“ popisuje.

Že by skromné odění recesisté utrpělo nějakou újmu chladem, z toho strach nemá. „Za těch pár minut běhu se ani v mrazu omrznout nedá,“ směje se.

Prvního ročníku Valentýnského běhu se v roce 2017 zúčastnilo 10

lidí, tehdy byly ŽN s fotoaparátem při tom. Loni vyběhlo osm valentýnských běžců. „Přesto věříme, že se tradice nakonec ujme. Podobně jsme téměř před dvaceti lety začínali se Žďárskou ligou mistrů,“ přirovnává Šustr. No a liga běží ‚ostošest‘ stále, loni se jí zúčastnilo na 470 sportovců.

Reakce diváků na poklus neobvyklé party v prádle jsou prý různé: od pochvalných až po tukaní si na čelo. „A tak sportu zdar - a Valentýnovi 14. února zvlášť!“, vzkazuje nadšenec.

-lko-

Svátek zamilovaných

Romantický svátek zamilovaných k nám do Čech přišel před několika desítkami let z anglosaských zemí, kde je 14. únor svátkem lásky a náklonnosti. Zamilovaní si tradičně posílají nebo vyměňují dárky, květiny a cukrovinky, nikdy nechybí symbol srdce.

Svatovalentýnská legenda sahá až do doby římského impéria, kdy císař Markus Aurelius zrušil manželství, protože nechtěl, aby se muži rozptylovali od vojenských povinností. Jenže biskup Valentýn i přes zákaz tajně zamilované páry oddával a obdarovával je pestrými kyticemi z biskupské zahrady. A co na to císař? Nechal biskupa popravit. Stalo se tak přesně 14. února roku 269. Kdyby tušil, že sv. Valentýn se stane nesmrtelným... -lko-

Lyžování v regionu má silnou tradici

Žďár nad Sázavou a sousední Nové Město na Moravě jsou víc jak sto let nakloněny masovému sportu v bílé stopě. Z obou center dnes vedou udržované lyžařské stopy, které se v určitých místech přibližují, takže se lze vydat i krajinou sousedů.

■ Lenka Kopčáková

Lyže zde měl jako první revírník na Fryšavě Rudolf Gabessam. V roce 1892 si je nechal poslat, asi z Norska. Čertovskými prkénky, pomocí nichž se lze dobře pohybovat v závějích a rychle svištět z kopců, okamžitě zaujal; a lyže se staly žádaným artiklem.

Zejména o Novoměstsku se s nadsázkou traduje, že se zde rodí děti s lyžemi na nohou, tak oblíbený je to zde sport.

Ale i na Žďársku lyžovali už i naši praprarodiče, byť jejich lyže měly k dnešní dokonalosti daleko. Dřív byli lyžaři oděni v pumpkách, vysokých podkolenkách, svetru a kulichu, ženy počátku lyžovaly v sukních.

Jasanky a dlouhá hůl...

„Lyžníci“ si na nohy připnuli lyže jasanky, a už to fícelo. Je zajímavé, že do roku 1910 se odráželi jen jednou dvoumetrovou holí. Ta byla dole okovaná, aby se s ní lépe odráželo a brzdišlo.

Někdy omladina jezdila na podomáčku vyrobených lyžích ze sudů. Vázání bylo vyráběno z řemínků a zbytků gumových hadic. To ale nikomu nevadilo.

Jak se mj. můžeme dočíst na webech Sportovního klubu lyžování a Horáckého muzea v Novém Městě na Moravě, v roce 1895 zde byl založen Bruslařský klub, předsedou se stal prof. Leandr Čech.

Školil je slavný Hanč

Protože v okolí Nového Města bylo více příležitostí k lyžování než k bruslení, v r. 1910 se klub přejmenoval na Sportovní klub a jako první z moravských klubů vstoupil do Svazu lyžařů v Království českém, a 1. února 1910 uspořádal první lyžařské závody na 10 km. Vítězem byl Karel Mrkvička.

V letech 1911 – 1914 pořádá klub

START Zlaté lyže v roce 1938 u bývalé chaty na Harusově kopci.

Zdroj: archiv Vysočina Arena Nové Město n. M.

veřejné lyžařské kurzy, a první tři ročníky vedl nejlepší český lyžař Bohumil Hanč, který v roce 1913 zahynul při závodech v Krkonoších.

Výroba lyží na Novoměstsku

Firmu na výrobu lyží si založili bratři Slonkové z Rokytna. Vypráví se, že vše začalo lyžařskou túrou, kterou podnikl lesník Gabessam ke svému kamarádovi, hostinskému Koskovi na Studnické Pasece. Kosek byl nadšen, a hned hledal vhodný materiál, aby lesníkovy norské lyže napodobil. Přestože byl velmi zručný, nepodařilo se. Zašel tedy k Adolfovi Slonkovi na Rokytno, který byl známým truhlářským mistrem. Laický začátek a řemeslné dokončení přinesly žádoucí výsledek. To se rychle rozšířilo, a truhláře Slonka vyhledali i další zájemci. A základ k rodinné tradici byl položen. Jiná verze říká, že zájemci o lyže vyhledali pomoc stolářského mistra Čejky, který jim lyže zhotovil, a byl tedy označen za prvního výrobce.

Lyže pro chudé děti

První lyžařské závody na Novoměstsku se samostatně zařazenou kategorií dětí a mládeže se konaly v roce 1912. Žáci obecných škol závodili v běhu na lyžích na 300 metrů, žáčky obecných a měšťanských škol na 200 metrů.

lyžování, včetně historie lyžařského sportu a návaznosti na místní výrobu lyží. Najdeme tu ukázky lyží od nejstarších až po současnou produkci, historickou výstroj lyžařů, diplomy a ceny místních závodníků, ale i část staré dílny a lyžařské stanice.

V bílé stopě

V okolí města vedou lyžařské tratě Ski Regionu Žďársko. Slouží obyvatelům Žďáru a přilehlých obcí, jejichž území tratě kopírují.

Podobně si bílých stop užívají lyžaři na Novoměstsku.

Ski region Žďársko i Lyžařské Novoměstsko nabízí na svých webech široký servis. Platí zde i podobná pravidla chování. Pořadatel vybízejí k ohleduplnosti ke stopám, k lyžařům i k přírodě.

Ski Region Žďársko: lyžaře např. vyzývá k dostatečnému odstupu od strojů údržby tratí. To zejména při jízdě z kopce.

Zakazuje na tratích pohyb na lyžích s ocelovou hranou (Back Country), o něž by se mohli účastníci obousměrného provozu při pádu pořezat.

Vstup na lyžařské tratě je zakázán všem, kteří nemají na nohou lyže. Ve stopě upravené pouze pro klasiku, je zakázáno bruslení. Při jízdě z kopce držme hole co nejvíce u těla, abychom neohrožovali protijedoucí lyžaře.

Novoměstské desatero: 1. Pohybujte se vždy v pravé stopě, pokud jsou dvě; 2. Sjíždějícím z kopce uvolněte včas stopu; 3. Zastavíte-li, vystupte ze stopy; 4. Předjíždějte zleva, příp. využijte levou stopu, pokud je volná; 5. Protijedoucím se vyhýbejte vpravo, pokud je jedna stopa, přednost má sjíždějící lyžař; 6. Neničte lyžařské stopy pěší chůzí; 7. Nepouštějte psy do stopy (poškození, nebezpečí úrazu); 8. Závodní tratě v areálu Zlaté lyže lze využívat jen mimo konání závodů a tréninků (rozpis); 9. Tratě pro psí spřežení mezi Vlachovicemi a Skleným je možné využívat jen mimo závody a tréninky; 10. V případě potřeby nabídněte svoji pomoc.

-lko-

Profesionální broušení lyží a snowboardů

do 24h PALACHOVA UL.

www.highland-sport.cz

Balónový hotel a pivovar Radešín Vás zve na ZIMNÍ TÉMATICKÉ GASTRO VÍKENDY

31. 1. – 3. 2. ŘÍZKOBRAŇÍ | 8. – 10. 2. KACHNÍ SPECIALITY
15. – 17. 2. POKRMY S PIVEM A K PIVU | 22. – 24. 2. ZABIJAČKOVÉ HODY
1. – 3. 3. BRAMBORY A BRAMBORÁKOVÉ SPECIALITY
8. – 10. 3. RETRO VÍKEND aneb pokrmy z dob před a po revoluci
15. – 17. 3. BURGER VÍKEND

REZERVACE MÍST V RESTAURACI: 606 700 717 nebo 733 747 001
www.balonovyyhotel.cz

**Světový unikát
Peklo Čertovina
u Hlinska, zve
malé i velké na kotel
zábavy, která se
rozkládá na 5
patrech, sahá 12 m
pod povrch zemský
a 8 m míří k nebesům.**

Otevřeno denně, bližší info na:
www.peklocertovina.cz
tel. 468 005 005
e-mail: info@peklocertovina.cz

Kam se vydat na rodinný výlet

Máte chuť udělat si rodinný výlet za zábavou, a sport to zrovna být nemusí? Pak máme pár tipů.

ZOO a výstavy

Ten první je do krajské Jihlavy. A až se nabažíte prohlídkou ZOO, zamiřte do Muzea Vysočiny Jihlava. Je ve třech propojených historických budovách na Masarykově náměstí.

Muzeum má otevřeno denně mimo pondělí (9.00-12.00 a 12.30-17.00) a těšit se můžeme na tři akce. Do 17. 3. je k vidění výstava Karty v Jihlavě, připravená ve spolupráci s Clubem sběratelů hracích karet. Do 24. 3. najdeme výstavu Kočárky babičky Boženky, ze soukromé sbírky Boženy Dvořákové. Do 8. 5. běží výstava Legendy v miniatuře, což jsou ikonické bojové prostředky 20. století zachycené plastickými modely.

Za brodskými legendami

S rodinkou se můžeme rozjet i do Havlíčkova Brodu. Víte, že předtím se jmenoval Smilův, a pak Německý Brod?

Je každopádně starobylým městem, opředeným legendami. Téměř každý dům na náměstí má svůj příběh, v jednom dokonce figuruje ukrytý zlatý poklad... Říká se, že v Brodě byl roku 1472, jako zrádce, potupně ukamenován hlásný Hnát od Dolní brány. Zvonem dal totiž znamení jihlavským Němcům k útoku na město. Brodští útok naštěstí odrazili, ale Hnáta čekal trest. Místo exekuce dodnes označuje Hnátův kámen na mostě přes řeku Sázavu.

Připomíná jej i kostlivec ve štítě Staré radnice na Havlíčkově náměstí. A tak Hnát musí shlížet dolů na město, každou hodinu zvoní a připomíná, že zrada se trestá...

V levé horní části náměstí nelze přehlédnout dům typický svým renesančním nárožním arkýřem. V roce 1832 se sem nastěhovali rodiče budoucího slavného básníka, a domu se říká Havlíčkův. V muzejní expozici, věnované životu K. H. Borovského, se třeba dozvíme, že mladý Karel nebyl vždy vzorným studentem, a dokonce neměl výtečnou ani z mravů. Až později se stal výborným žákem.

Na výlet do H. Brodu si přibalte plavky. Ve sportovním areálu Kotlina si lze zaplavčit v bazénu se slanou vodou.

Za hračkami do Kamenice

Milovníci hraček se mohou rozjet až na jih Pelhřimovska, do Kamenice nad Lipou. A pozor kluci, angličáky s sebou!

Stálá výstava na zámku nabízí nejúspěšnější hračky z předchozích letních festivalů Hračkobraní (ten letošní proběhne 10. – 14. 7.), ale i historické hračky ze sbírek Umělecko-průmyslového muzea v Praze. Pány kluky všeho věku zaujme expozice více jak 1.500 angličáků. Vždyť fenomén Matchbox zasáhl několik generací. Nejstarší modely jsou ze 40. let 20. století. V herní zóně si kluci užijí se svým autíčkem. Nyní, přes zimu, mají na zámku otevřeno od úterý do pátku (10.00-17.00). -lko-

**UŽIJTE SI
JARNÍ
PRÁZDNINY
V ZOO**

**ZOO
JIHLAVA**

@ZOOJIHLAVA www.zoojihlava.cz BŘEZINOVY SADY 5642/10, JIHLAVA

ZIMNÍ OKOUZLENÍ

Sirný pramen plný zdraví

Doporučujeme vyzkoušet

MINIRELAX (4 dny / 3 noci) 4 lázeňské procedury	1 osoba polopenze 3 040 Kč (únor) 3 220 Kč (březen) 3 430 Kč (duben)
KNEIPPOVA HARMONIE (5 dní / 4 noci) 4 lázeňské procedury	1 osoba polopenze 4 420 Kč (únor) 4 660 Kč (březen) 4 940 Kč (duben)

Samostatné ubytování a plná penze s doplatkem

KATALOG ZDARMA!

Napište si o katalog všech pobytů. Stačí poslat SMS ve tvaru: TREBIC, jméno, adresa a psč na číslo 777 914 855 nebo totéž na e-mail: trebic@hotel-kostelec.cz

Hotel Lázně Kostelec u Zlína
Lázně 493, 76314 Zlín 12

Tel.: 577 152 111, 577 152 152
E-mail: trebic@hotel-kostelec.cz

www.hotelkostelec.cz

RESORT BŘEZOVÁ

AKTUÁLNĚ:

**POSLEDNÍ MÍSTA PRO ŠKOLNÍ
POBYTY**

**REZERVACE LETNÍCH TÁBORŮ
OTEVŘENY!**

WWW.RESORTBŘEZOVA.CZ

Začíná výstava o neobyčejné osobnosti

Letos v květnu si připomínáme 500. výročí úmrtí světoznámého renesančního malíře a myslitele Leonarda da Vinci.

Nyní se s jeho odkazem můžeme exklusivně setkat přímo ve Žďáře.

■ Lenka Kopčáková

Pá 1. 2. – út 30. 4.
(9.00-17.00), Zámek Žďár
LEONARDO:
interaktivní výstava

Na zámku právě začíná ojedinělá výstava Leonardo, určená všem generacím. Žďár je tudíž teprve třetím místem v ČR, které hostí renesančního génia - Leonarda da Vinciho.

Výstava česko-budějovického Objevária umožní naplno se ponořit do říše da Vinciho vynálezů, umění i vědecké práce...

„Návštěvníky výstava doslova pohltí. Jedinečné výtvarné zpracování, možnost zúčastnit se Poslední večeře, vyzkoušet si modely Da Vinciho vynálezů nebo digitálně přetvářet obraz Mony Lisy... To je jen pár důvodů, proč si výstavu v krásných prostorách žďárského zámku nenechat ujít,“ zve za

VYZKOUŠET si modely da Vinciho vynálezů, nebo digitálně přetvářet obraz Mony Lisy...To vše je nyní ve Žďáře dovoleno.

Foto: archiv pořadatele

pořadatele Martina Sedláková.

Leonardo da Vinci proslul coby autor nejslavnějšího obrazu všech dob, Mony Lisy. Byl všestranně nadaným přírodovědcem a anatomem, hudebníkem, vynálezcem či konstruktérem...

Vynalezl nebo předpověděl řadu principů, které se realizovaly až v 19. nebo 20. století v oborech stavitelství, inženýrství, vojenství... Třeba takový bagr, odstředivka, zemní

vrtáky, kolesová loď, letadlo, padák, tank, rýhovaná hlaveň či potápěčský úbor...To je jen malý výčet jeho objevů.

Na rubu jednoho Leonardova listu byl nalezen náčrt jízdního kola. Je poháněno pedály, jejichž otáčivý pohyb se přenáší z ozubeného převodníku článkovým řetězem na ozubený pastorek zadního kola s rychlostním převodem... Do té doby si svět myslel, že bicykl je novinkou

Leonardo da Vinci

renesanční myslitel, který předběhl čas

*15. dubna 1452

†2. května 1519

(500. výročí úmrtí)

19. století!

Leonardo da Vinci po sobě zanechal mnoho nedokončených maleb i vynálezů, výzkum jeho deníků není dodnes ukončen. K nákresem náležely většinou šifrované poznámky. Od jisté doby totiž ztratil důvěru... Patří tak k historickým osobnostem s nádechem tajemna. Jeho dílo ovlivnilo umění i vědu po celém světě.

Na svět přišel coby nemanželské dítě notáře Piera a venkovanky Cathariny. Odtud jeho rodné jméno Leonardo di ser Piero (Leonardo od pana Piera). V mládí byl prý příjemného vzhledu a takové síly, že mohl ohýbat železné pruty. Byl zastáncem práv zvířat, a proto snad vegetariánem.

Leonardo da Vinci zemřel 2. května 1519, ve věku 67 let.

Žďár uvítal nový rok

LETOŠNÍ ohňostroj bylo vidět do daleka. V pochmurném týdnu se zrovna 1. ledna ukázalo jasné nebe, na němž rachejtle vynikly. Foto: Lenka Kopčáková

Při novoročním podvečeru se náměstí Republiky zaplnilo Žďáráky, kteří přišli na tradiční ohňostroj.

Po koncertu PS Fons zněly zdravotce zastupitelů města. Ti připomněli mnohá letošní výročí. Např. 25 let od zapsání Zelené hory do UNESCO, 290 let od svatořečení Jana Nepomuckého...

V březnu si připomeneme 80. výročí nacistické okupace ČSR, 50 let od vzplanutí dvou lidských pochodů Jana Palacha a Jana Žajíce. Dojde i na stoletá výročí: v lednu 1919 byla v Brně založena Masarykova univerzita; v únoru vznikl Československý červený kříž; a v dubnu byla zavedena koruna československá. -lko-

Region Press Foto 2018

Do konce ledna byl v prostorách Krajského úřadu Kraje Vysočina k vidění již sedmý ročník výstavy fotografií – Region Press Foto 2018, na němž návštěvníci zhlédli přes čtyřicet snímků.

„Výstavu tradičně pořádá Syndikát novinářů Vysočina. Tentokrát se prezentovalo šestnáct tiskovin, fotografie mohly být dokumentární, reportážní či výtvarné. Jedinou podmínkou k

vystavení je skutečnost, že byly otištěny v daném periodiku,“ vysvětluje k pravidlům Petr Klukan, člen vysočinské rady syndikátu.

Na výstavě nechyběly ani Žďárské noviny, a z vydavatelství Parola se dále prezentovaly Jihlavské listy, Třebíčské noviny a Noviny jihlavské radnice. Každá redakce dodala pár snímků, které se objevily na stránkách periodik v roce 2018. -lko-

První na Vysočině byl Adam

Prvorozený občanek Vysočiny v novoměstské nemocnici na svět přišel na Nový rok, v 6:46 h. Rodiče mu dali jméno Adam. Při narození vážil 2840 g, a měřil 48 cm. Doma v Bobrově na něho čekal pětiletý bráška Sebastián.

„Adámek, první občanek Kraje Vysočina roku 2019, na svět trochu spěchal; přírůstek do rodiny čekali rodiče až 9. ledna,“ říká mluvčí nemocnice Tamar Pecková.

Od Kraje Vysočina dostal chlapec dárek v podobě šeku a zlatého šperku se znamením zvěrokruhu, které mamince předal krajský hejtmán Jiří Běhounek.

„Porodnici v Nemocnici v Novém Městě na Moravě jsem si vybrala bez rozmyšlení, s péčí lékařů i sestřiček jsem zde byla velice spokojená už před porodem,“ chválí si maminka Jarmila Vranková.

V roce 2018 se v novoměstské porodnici narodilo 921 dětí, z toho devětkrát se jednalo o dvojčata. Počet narozených dětí je tu nejvyšší

PRVNÍM miminkem Vysočiny roku 2019 je Adámek z Bobrové.

Foto: archiv Kraje Vysočina

od roku 1997.

„Po 21 letech jsme opět překročili hranici 900 porodů. Oproti roku 2017 se narodilo o 100 dětí více, což je o 12 % více. Pro velké nemocnice to není nic neobvyklého, ale pro ty menší, jako je naše, to je opravdu hodně dětí,“ říká primář gynekologicko-porodnického oddělení Jiří Hrdina. -lko-

Žďár má po letech mimořádný rozpočet

Otázky pro politické kluby zastupitelů

Město Žďár již ukrojilo první měsíc z nového roku 2019, do něhož vstoupilo s vyrovnaným rozpočtem v rekordním základním objemu 532,6 mil. Kč, včetně střednědobého výhledu rozpočtu na roky 2020-2024.

Loni byl základní schválený rozpočet o 72,6 mil. Kč nižší.

Jaký rok to podle vašeho klubu bude pro Žďár? Jaké možnosti letošní rozpočet městu otevírá - a naopak, co vám v něm stále ještě chybí?

Nejen plány, ale i realizace

Ing. Vladimír Novotný,
klub ČSSD

I přes některé výhrady jsme nakonec rozpočet podpořili. Je začátek volebního období a město si zaslouží naději na změnu přístupu k provozu i investicím. Ekonomice státu i měst se velmi daří, je tedy daleko jednodušší připravovat rozpočty.

O to více nás překvapil navržený deficitní rozpočet města, doplněný z rezerv. Vzhledem ke zkušenostem jsme tedy podporu rozpočtu podmínili větší kontrolou

víceprací, které se v minulosti staly prakticky pravidlem, a také kontrolou zadávání veřejných zakázek a jejich realizací. Špatná zadání v minulém volebním období totiž způsobila komplikace ve fungování základních služeb města. Více se také o investicích mluvilo, než konkrétně dělalo. Tak je snad před námi naděje, že nebudeme jen plánovat, ale také realizovat.

Zbývá hodně úkolů z minula

Ing. Petr Stoček,
klub KSČM

Domníváme se, že to bude obdobný rok, jako byla léta předcházející. Podle našeho názoru bylo rozhodnutí vedení města o využití části finanční rezervy z nečerpaných dotací a z prodeje akcií a bytového fondu do rozpočtu správné – peníze, které někde leží, neslouží nikomu.

Tak se mohly zvýšit finanční objemy směřované na investice v infrastrukturu města, ať už se jedná o revitalizaci městských částí, komunikací, nebo výstavbu nových objektů, sloužících ke zpříjemnění života občanů i k jejich sportovnímu vyžití. Hodně úkolů zbývá dokončit z minulých let, hotovo ale vlastně nebude nikdy, vždy mají být připraveny cíle další a vyšší. A máme také opět peníze na druhého místostarostu.

Mínusem je vysoké zatížení poplatky

Mgr. Tomáš Augustýn,
Ph.D.
(klub TOP 09
a Svobodní)

Jelikož jsem životním optimistou, věřím, že to bude rok úspěšný a krásný. Svědčí o tom i letošní rozpočet, který byl schválen hlasy všech přítomných zastupitelů bez obvyklé bouřlivé diskuze.

Mne osobně v něm těší zvýšený objem na investice (zejména na tělocvičnu SPŠ), navýšení částek pro poskytovatele sociálních služeb a fak-

tické odstartování projektu Smart City.

Nespokojený jsem na příjmové straně s vysokým zatížením občanů poplatkem za odpad, na výdajové pak se stále neuchopenou podporou cestovního ruchu. Ač to příliš nesouvisí s rozpočtem, rád bych, abychom ve městě, obklopeném zdroji pitné vody, nemuseli platit za vodu víc než v Praze nebo Brně.

Rozpočet vstřícný rozvoji města

MUDr. Jan Mokříš,
klub ODS

Rok 2019 bude, jak doufáme, pro Žďár a jeho obyvatele rokem úspěšným. 152 milionů korun z vyrovnaného rozpočtu směřovaných do investic umožní další rozvoj města. Bude pokračovat rekonstrukce Vodojemu dalšími třemi ulicemi, i výstavba na Klafaru. Proběhne 1. etapa rekonstrukce ulice Nádražní. Fotbalisté a tenisté začnou využívat nové zázemí. Chloubou 4. ZŠ se jistě stane její nové hřiště. Rekon-

strukce vodárny u jezu umožní dorešení prostoru na Farčatech. Můžeme se těšit na propojení cyklostezky podél Sázavy mezi Domem kultury a mostem u jezu, včetně nového přemostění řeky. Propojení cyklostezkou se dočká také Stržanov. Běžný provoz města, péče o školy, školky a ostatní městský majetek i další poskytované služby tím samozřejmě nikterak neutrpí.

A co v rozpočtu chybí? Pokud vycházíme z reálných možností, tak nic.

Žďáru začíná rok plný výzev

PhDr. Karolína Klusáčková,
klub Žďár-Zivé město

Rok 2019 bude rok plný výzev. Bude nutné dobře zvládnout projekty připravené v minulém volebním období, které jdou do realizace. Odstartuje rekonstrukce Nádražní ulice (od pošty k parku U Ivana), vyrostou nové ulice, Barvířská a K Milířům na Klafaru. Vrháme se na obnovu dalších ulic na Vodojemu (na řadě je Štursova a Špálova), dokončíme zázemí pro fotbalisty a tenisty, a také hřiště u 4. ZŠ. Chystáme se také na cyklostezku do Stržanova. Na co se ale nejvíc těším, je postupné zavádění „Smart City“ do Žďáru. Chytrý Žďár přinese třeba inteligentní semaforey, které poznají MHD, či zavedení městské karty, jak ji známe z okolních měst. Inspirujeme se jinde, ale uděláme si to po svém. Vzhůru do nového roku!

Chybí vhodné místo ke koupání

Ing. Radek Zlesák,
klub ANO

Dlouhodobě se snažíme snižovat mandatorní výdaje a tyto „neprojezené“ peníze investovat do zvelebování škol, školek, sportovišť, dětských hřišť, kina, oprav ulic, výstavbu nových budov a mnohých dalších investičních akcí. Poměr investic v letošním rozpočtu dosáhl skoro 30 %. Město se přitom nezadlužuje. Naopak, dojde k výraznému splacení úvěru z předchozích období.

Pohled z okna tomu sice nyní v zimě nenasvědčuje, ale je velmi pravděpodobné, že i další léta budou velmi horká a slunečná. Voda v přilehlých rybnících se již v pozdních jarních měsících stává zdravotně závadnou. Žďáru chybí místo s vodní plochou, ve které by po celou sezónu byla vhodná voda ke koupání, vč. kvalitního zázemí pro všechny generace Žďaráků. Tento rok bychom rádi začali hledat řešení, představovat první návrhy a diskutovat nad těmito myšlenkami tak, abychom zvolili nejlepší možné řešení.

Rok ve znamení investic

Ing. Josef Klement,
klub KDU-ČSL

Rozpočet města na rok 2019 má položky příjmů a výdajů vyrovnané. Příjmová část je posílena 42 miliony z rezervního fondu, který jsme v závěru loňského roku navýšili o 16 milionů korun. V meziročním srovnání tak fakticky zapojujeme z rezervy pouze 26 milionů.

Předpokládáme přitom, že se hospodaření města bude vyvíjet stejně pozitivně jako loni, kdy jsme nakonec z fondu správy financí nemuseli odčerpat ani korunu. Zmíněné meziroční navýšení rozpočtu je dosaženo především příjmem z několika dotací, které pro příští rok představují částku zhruba 30 milionů. Jsme rádi, že město bylo v žádostech o dotace po letech úspěšné, a tím se mu otevírá možnost dokončit investiční akce z minulého roku a rozjet nové. Rok 2019 bude proto ve znamení investic, které jsou navýšeny na rekordních více než 152 milionů korun. U některých projektů je připravena dokumentace i finanční krytí, chybí pouze dodavatelé, kteří musí teprve vzejít z výběrového řízení. Těším se tedy na to, že život v našem krásném městě bude zase o něco příjemnější a modernější.

Chybí peníze na nájemní byty

Ing. Jan Havlík,
MPA
(klub Změna 2018)

Rok 2019 bude bez ohledu na výši rozpočtu města takový, jaký si ho přejeme a uděláme. Tedy dobrý a úspěšný. O 72 mil. Kč vyšší rozpočet není výsledkem lepšího hospodaření s veřejnými financemi, ale znamená o 22 mil. Kč více naplánovaných daňových příjmů, o 22 mil. Kč větší čerpání prostředků z prodeje majetku města, doplněné větším objemem

předpokládaných dotací a dvojnásobně většímu převodu financí z nedokončených investic roku 2018. Pět let o 7 až 9 % rostoucí rozpočet přinesl více než 60 mil. Kč.

Otázkou je, zda tyto finance byly utráceny efektivně, ve prospěch obyvatel a pro rozvoj města. Na to si může odpovědět každý z nás sám. Máme před sebou zpomalení hospodářského růstu, a tedy i růstu daňových příjmů. Vedle nových a „chtěných“ investic dále chátá neopravovaný stávající majetek města. Přes předvolební sliby v rozpočtu chybí peníze na výstavbu nájemních bytů, takže slib o zastavení poklesu počtu obyvatel se opět odsouvá.

-lko-

Studenti jsou sžití s moderními médii

Dnešní studenti středních a vysokých škol mají oproti dřívějším generacím řadu výhod.

Velkým pozitivem je jejich široká počítačová gramotnost, kterou dnes vlastně nabývají už od útlého dětství. Nad dovednostmi dětí mnohdy střední generace jen žasne.

Pro dnešní mladé lidi není problém si řadu věcí „vygooglovat“, a je faktem, že na netu již hledají odpovědi mnohem častěji, než třeba u svých rodičů. Ne nadarmo mluvíme o „počítačové generaci“.

Nároky dnešních škol s těmi-

to dovednostmi počítají a studenti s moderními médii pracují snad ve všech oborech, a jsou i více zavazováni samostatností a zodpovědností. A ani kantor nesmí v disciplíně moderních médií za svými žáky zaostávat.

Na druhé straně jsou vědomosti, na které internet ani nadání studentů nestačí, a je třeba se je nabířovat a získat praktickým cvičením. Také stále platí pravda o tom, že soustavná příprava je výhodou. Člověk s nastaveným drilem dostane do hlavy nejvíce znalostí. Ovšem uměním uči-

tele je podat látku tak, aby ji všichni studenti porozuměli.

Dávni absolventi rádi laškovají, že „vejšku je třeba vystudovat zadkem.“ Ono to platí i dnes. Svědomití studenti opravdu nad učivem tráví většinu dne.

A když už jsme u moderních médií, mohou se stát dvojsečnou zbraní pro chytrolíny, kteří do svých závěrečných prací „postahují“ moudra jiných, aby je pak vydali za své. Dnešní systémy na odhalování plagiátů různých seminárních a závěrečných prací umožňují vzájemné srov-

návání dokumentů či tezí...

O tom vypráví i studentský vtípek, jak si absolvent určité konzervatoře hodlal, po jisté úpravě, převlastnit absolventskou práci svého kantora. Když ale noty poskládal zrcadlově, vykukla na něho Beethovenova Óda na radost...

Ale dosti legráček. Naše české střední a vysoké školství má pevné základy v prvorepublikové tradici, která kladla důraz na kvalitu výuky a jazykové vybavení studentů. Celé generace Čechů dostaly a dostávají velmi dobré vzdělání. **-lko-**

Prvorepublikové školství bylo propracované

Po vzniku Československa nastal zásadní vliv na školskou soustavu až přijetím tzv. Malého školského zákona v r. 1922.

Zákon stanovil i povinnou osmiletou školní docházku.

Zaváděl pokračování škol živnostenských, kupeckých a - lidově - hospodářských. Nastal přímo boom středního školství. Školy všeobecně spravovalo Ministerstvo školství a osvěty.

Jak se např. dočteme na webu Čes-

kého statistického úřadu, k běžným gymnáziím, zaměřených na vyšší všeobecné vzdělání a přípravu studentů k univerzitnímu studiu, přibýly další dva druhy gymnázií.

Reálná gymnázia

Byla kompromisem mezi klasickým gymnáziem a reálkou, ale kladla i důraz na chemii a deskriptivní geometrii.

Reformní reálná gymnázia

Měla dva stupně. V nižším stup-

ni bylo zaměření jako u reálky, a na vyšším stupni se vzdělávání zaměřilo na antické jazyky, chemie byla sloučena s fyzikou, a neučila se deskriptivní geometrie.

Reálky

Dalším typem SŠ byly sedmitřídní reálky, se zaměřením na moderní jazyky a přírodovědné obory. Absolventi tak byli schopni navázat na VŠ stejného zaměření.

Obchodní akademie

Zvláštním typem SŠ byly čtyřleté obchodní akademie, až od roku 1919 zakončené maturitou. Na ně navazovala nově zavedená VŠ obchodní.

Nové vysoké školy

Vznikaly samostatné vysoké školy umělecké, obchodní, zemědělské, veterinární... Jejich počet v ČSR kolísá mezi 12 až 14 školami. Návratem mladých mužů z armády se po 1. sv. válce zvýšily stavy studentů VŠ, na což bylo třeba reagovat.

(Pokračování na str. 19)

Zajímá Tě práce v lékárně?

Pojď studovat na VOŠ FARMKO!

Obor: Diplomovaný farmaceutický asistent

- + Tříleté vyšší odborné studium.
- + Obor je zaměřen především na výuku medicínských a farmaceutických disciplín.
- + Denní i kombinovaná forma studia.
- + Absolventi získávají titul diplomovaný specialista – DiS.
- + Možnost stipendia

FARMKO
VOŠ zdravotnická
Znojenská 76
Jihlava

Tel.: 567 306 261
GSM: 739 387 973
mail: farmeko@farmeko.cz

www.farmeko.cz

j02-farmD

Základní škola Žďár nad Sázavou, Komenského 6

Klub Kulíšek

odpolední příprava do 1. třídy,
Termín konání:

12. února, 12. března
a 9. dubna 2019,
vždy od 15:00 do 17:00 hod.

Ředitelská kavárna

Srdečně Vás zveme k přátelskému posezení s ředitelem školy u kávy, kde si můžete v klidu popovídat o tom, co ve škole s dětmi děláme, co byste ve škole chtěli mít a chybí Vám. Setkání je určeno nejen rodičům žáků naší školy, ale také rodičům budoucích prvňáčků a všem fanouškům naší školy.

Termíny setkání jsou:

12. února, 12. března 2019,
vždy od 15:00 do 17:00 hod.

Škola nabízí:

- **přípravný ročník pro děti s odkladem školní docházky**
- systematickou, soustavnou a řízenou podporu rozvoje vztahů mezi dětmi
- **výuku v moderně vybavených učebnách**
- výuku s podporou interaktivních tabulí a interaktivních učebnic
- **individualizace výuky podle potřeb žáka**
- podpora šikovných a talentovaných dětí
- **konzultace pro rodiče a žáky ve Školním poradenském pracovišti**
- alternativní výuku a cvičení v učebně s trampolínou
- **činnosti v keramické dílně**
- volnočasové aktivity

Více najdete na

www.3zsazdar.cz

facebook.com/3zsazdar

Z02-3ZŠM

Prázdniny? Zahrajme si spolu

K Vysočině se milovými kroky blíží jarní prázdniny, a žáci se už nemohou dočkat týdne od 4. do 10. března.

A co s nimi večer, když se vrátí třeba z lyžovačky? Zahrajme si deskové společenské hry. Ty zažívají renesanci, a v moderním pojetí nabízejí spoustu zábavy. Naše ratolety i některé tatínky zvednou od počítačů, a rodinná komunikace začne opět proudit. A věřte, že pravidelné hraní společenských her pomáhá eliminovat negativa, a děti pak rády na chvíli s rodiči vzpomínají.

-lko-

Žďárská průmka nabízí ucelenou sestavu oborů

V lednovém vydání ŽN náš redakční šotek zauřadoval a došlo k uvedení nesprávných dat Dni otevřených dveří ve Vyšší odborné škole a Střední průmyslové škole Žďár nad Sázavou.

Omlouváme se všem, komu chyba způsobila problémy, a nabízíme pár zajímavostí o škole. Pokud vycházející žáci a jejich rodiče některý obor zaujme, více informací najdou na www.spsr.cz.

Žďárská průmyslovka je stálíci mezi českými středními školami. Od svého založení v roce 1951 vychovává budoucí odborníky již 68. rokem. Původní hlavní obor strojařina se postupně rozšířil o elektrotechniku, automatizaci, informatiku, stavebnictví, ekonomiku, metalurgické obory a CNC programování. V pomaturitních oborech mohou žáci na Vyšší odborné škole studovat strojírenství, automatizaci, informatiku a ekonomiku. Škola je dnes vybavena moderními technologiemi podpořenými špičkovým počítačovým zázemím na všech úrovních vzdělávacího procesu.

2 nabídky průmyslové školy

Obory denního středoškolského studia ukončené závěrečnou zkouškou – výuční list:

- Modelář 21-53-H/01
- Strojní mechanik 23-51-H/01
- Nástrojař 23-52-H/01
- Obráběč kovů 23-56-H/01
- Elektrikář 26-51-H/01

Obory denního středoškolského studia ukončené maturitní zkouškou:

- Strojírenství 23-41-M/01
- Ekonomika a podnikání 63-41-M/01
- Elektrotechnika 26-41-M/01
- Technická zařízení budov 36-45-M/01
- Informační technologie 18-20-M/01

Obory denního středoškolského studia ukončené maturitní zkouškou:

- Mechanik seřizovač 23-45-L/01
- Mechanik elektrotechnik 26-41-L/01
- Technik modelových zařízení 21-44-L/01
- Mechanik strojů a zařízení 23-44-L/01

Obor středoškolského studia při zaměstnání ukončený maturitní zkouškou:

- Podnikání 64-41-L/51 (podmínkou přijetí je získání výučního listu)

Dálková forma vzdělávání ukončená závěrečnou zkouškou - výuční list:

- Strojní mechanik 23-51-H/01
- Obráběč kovů 23-56-H/01
- Elektrikář 26-51-H/01
- Modelář 21-53-H/01

Obory vyššího studia ukončené absolutoriem s titulem diplomovaný specialista:(podmínkou přijetí je ukončení SŠ maturitní zkouškou)

- Informační technologie ve strojírenství 26-47-N/03
- Automatizace a informatika 26-41-N/03
- Ekonomika strojírenství 64-31-N/06

(PIL2-19)

Základní škola Žďár nad Sázavou, Švermova 4, neboli 4. ZŠ je tu pro vás.

Zima se i v našem městě přehoupla do druhé poloviny, a my jsme vděční za dostatek sněhu, který nám umožnil letos uspořádat na naší základní škole Švermova lyžařské párkové závody a na zámecké škole sportovní dopoledne na sněhu. Doufáme, že nás sněhová nadílka neopustí ani v únoru, kdy chystáme pro naše sedmáky lyžařský kurz. A co dalšího můžeme našim žákům nabídnout v následujícím měsíci?

Od pondělí 21. ledna u nás byla instalována putovní výstava STOP kyberšikaně. Žáky pátých a šestých tříd provedl touto výstavou pan David Filip.

23. ledna a 24. ledna naši osmáci absolvovali první část projektu První pomoc do škol.

A hned 25. ledna s námi strávila ve škole celé dopoledne Horácká muzika, aby nám připomněla písně z našeho kraje, na které by bylo škoda zapomenout. Zde měli naši menší žáci možnost se rozezpívat, protože 19. února nás čeká velká akce 1. stupně - pěvecká soutěž SUPER-STAR. Všichni se na ni těší, a snad ke zdárnému průběhu pomohou i žáci 2. stupně. Celý tento hudebně - dramatický blok uzavře projekt MASO-PUST, neboť chceme uchovávat také tradice spojené s naším krajem.

PS. Nezapomínáme ani na zapojení našich žáků do vědomostních soutěží, a tak máme první skvělý výsledek - 3. místo v okresním kole Dějepisné olympiády pro Martina Petra z devátého ročníku.

Z02-4.ZŠM

STAŇ SE ŘEZNÍKEM

AN 1917 NO

KOSTELECKÉ UZENINY
SLAVÍME
100
LET
POČTIVÉHO ŘEMESLA

PODPORUJEME ČESKÉ ŘEMESLO
MADŘÍME LIDEM PRÁCI

**CTI ŘEMESLO
A SKVĚLE VYDĚLÁVEJ**

STUDUJ OBOR ŘEZNÍK - UZENÁŘ V TŘEŠTI

PŘIHLAS SE A ZÍSKEJ OD NÁS:
**FINANČNÍ PODPORU STUDIA
A UBYTOVÁNÍ**

Po vyučení nabízíme perspektivní zaměstnání ve společnosti **Kostecké uzeniny**, která je ve zpracování masa absolutním lídrem trhu. Možnosti výdělku až 40.000 Kč měsíčně a široká nabídka dalších benefitů.

Více info v SOŠ a SOU Třešť, K Valše 38, 589 21

WWW.KOSTECKEKEUZENINY.CZ

Střední odborná škola a střední odborné učiliště Třešť

SOŠ a SOU
Třešť

Nabízíme obory:

s výučním listem

ZAHRAVNÍK
KUCHAŘ - ČÍŠNÍK
CUKRAŘ, ŘEZNÍK UZENÁŘ
TRUHLÁŘ

s maturitním vysvědčením

PODNIKÁNÍ - nástavbové studium

VÝUKA PROBÍHÁ TAKÉ NA PRACOVÍŠTI V ČERNOVICÍCH Více info na WWW.UCILISTE-CERNOVICE.CZ.

Tel.: 567 112 811, 608 196 484
michal.anton@outlook.cz

www.sskola-trest.cz

Cesty našich žáků vedou správnými směry

Naši nejlepší studenti dostali v prosinci výjimečnou příležitost – podílet se na prestižní cateringové akci. Bylo to vrcholné setkání všech velvyslanců cizích zemí v ČR, kteří se sešli na pozvání arcibiskupa D. Duky na Pražském hradě. Mezi hosty byly osobnosti, jako Jeho Excelence Stephen B. King, velvyslanec Spojených států amerických, A. V. Zmeyerovskiy, velvyslanec Ruské federace, P. ThLic. Bc. Stanislav PŘIBYL, Th.D., CSsR, generální sekretář České biskupské konference, prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA, rektor Karlovy univerzity, armádní generál Ing. Aleš Opař, náčelník Generálního štábu AČR a mnoho dalších. Žáci sestavili a připravili exkluzivní menu, na kterém byla např. filírovaná kachní prsa s okurkovou tapiokou, nebo vepřová panenka na grilu, připravovaná metodou „sous-vide“ a podávaná s gratinovanými Dauphinoise brambory a grilovanou zeleninou.

Možnost pracovní se zúčastnit této jedinečné akce dostal i student nástavbového oboru David Sedlák. David je velmi úspěšný v profesním životě a je jedním z mnoha žáků, kteří jsou důkazem realizace naší školní gastronomické symbiózy, propojování jednotlivých oborů. I když David absolvoval obor kuchař, svých největších úspěchů dosahuje v příbuzném oboru číšník. Od 2. ročníku studia se začal intenzivně věnovat barmanství v kategorii „flair“. David maximálně využil všech školních nabídek kurzů příbuzného oboru, a tím si prakticky určil životní dráhu. Díky specifickým schopnostem a dovednostem se vypracoval na jednoho ze tří nejlep-

ších barmanů své kategorie v ČR, a to zvládl během 1,5 roku. Absolvoval několik prestižních soutěží v ČR i v zahraničí, a nasbíral nejvyšší ocenění. Náklady, spojené s přípravou, cestou a nákupem surovin si v dřívě většině hradil sám. Mezi největší úspěch patří 1. místo v soutěži Barman roku junior flair 2017 a 27. místo ve světové barmanské lize, věnované mladým profesionálům JUST FLAIR LEAGUE. David standardně získává přední místa ve vyhlášených soutěžích, např.: HAVANA CUP PRAHA, METRO CUP BRNO, ANGELS FLAIR CUP PRAHA, FINÁLE ANGELS FLAIR CUP PRAHA, THE ART OF FLAIR CHAMPIONSHIP VIENNA, JFL STAGE 1 ZAKOPANE, JFL STAGE 3 GDANSK, SUMMER BARTENDER COMPETITION WINDPOINT, JFL STAGE 4 WROCLAW, JFL STAGE 5 KRAKOW. A další akce má David před sebou, nejen barmanství a soutěží, ale i ty školní cateringové. Stejně jako maturitu, která ho čeká příští rok. Jeho profesní cesta vede přes kuchařský, číšnický a nástavbový obor strmě vzhůru. V gastronomii „se našel“.

Z02-sšgM

SKLH Žďár nad Sázavou

pořádá ve spolupráci se členy a partnery klubu hokejový ples u příležitosti oslav 80. let žďárského hokeje

15. února 2019

Sokolovna Žďár nad Sázavou, 19.30 hod.

Hudba Airback

Moderuje Roman Dopita | Tombola | Doprovodný program

Soutěž o nejlepší masku (účast v maskách není povinná)

Vstupné: 150,- Kč v předprodeji | 200,- Kč na místě | Info na www.hokejzr.cz

Předprodej od **21. ledna 2019** v prodejně **CZC.cz**, náměstí Republiky (bývalý MÚ) a prodejně **SobiSport**, Jungmannova 10 (zimní stadion), Žďár nad Sázavou.

CooperStandard

Hettich

ZDAR

active

ZDAS

YASHICA

PKS

okna

Red

Prvorepublikové školství...

(Dokončení ze str. 17)

Ne každý výborný absolvent si ale mohl plně hrazené studium na VŠ dovolit. Studenti byli povinni platit tzv. „matričné“, a poté školní plat. Po složení imatrikulačního poplatku (5 - 8 K) se studenti zapisovali k předmětům v daném semestru, za které skládali týdenní taxu. Poplatky na technikách a odborných VŠ bývaly dražší (160 K za semestr) a skládaly se nejen z taxy imatrikulační, školní, ale i laboratorní.

Profesoři na VŠ byli jmenováni prezidentem na doživotí, v 70 letech odcházeli do výslužby.

Studentky to neměly lehké

Demokratická legislativa sice neomezila vysokoškolské vzdělávání žen,

ale jejich diskriminace, zvláště za hospodářské krize, stoupala. Vysokoškolačky se prosadily spíše v praktických oborech, jako v učitelství, část v medicíně či farmacii. Na technické obory se mohly dívky hlásit až od roku 1919.

Na VŠ univerzitního typu byli přijímáni žáci z gymnázií. Žáci z reálky či reálného gymnázia museli navíc složit doplňkovou zkoušku z latiny.

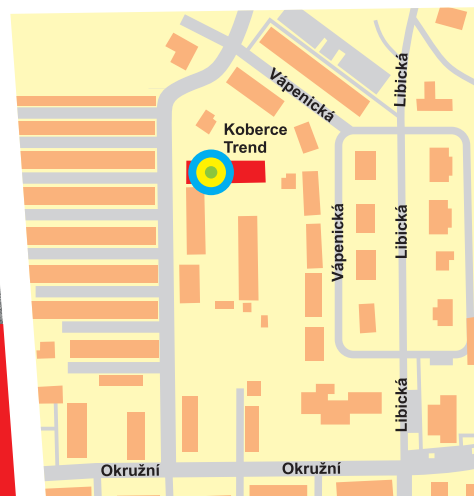
Žáci, kteří chtěli být zapsáni na obory právnické, filosofické, či do oboru archeologie, museli skládat i zkoušku z řečtiny.

Absolventi gymnázia museli složit při zájmu o studium na technice i zkoušku z deskriptivní geometrie.

-lko-

KOBERCE TREND®

pvc
kusovky
vinyl
laminát

Okružní 1889/11, Žďár nad Sázavou
po-pá 8-17, so 8-12, www.kobercetrend.cz

Žďárský uličník přichází s objevy

Osudy domů, a často objevné příběhy jejich obyvatel. To je nejnovější Žďárský uličník.

■ Lenka Kopčáková

Ve svém, již třetím svazku Žďárského uličníku pokračuje tým místních historiků v mapování města. Tentokrát se zaměřili na lokality bývalé samostatné obce Zámek Žďár, s řadou památek a nečekaně starých domů. Ke sloučení s Městem Žďárem ve Žďár nad Sázavou došlo v roce 1949, tedy před rovnými 70 lety.

Historikům, kteří na „lokalitě“ po tři roky usilovně pracovali, se podařilo dostat na povrch mnoho zasutých skutečností, či zcela nových zjištění. Ty v některých případech mění historicky zavedené pravdy.

Vedle archivních podkladů autoři pracovali i se vzpomínkami, dokumenty, radami a svědectvím asi 40 místních obyvatel. Těm také v závěru knihy věnují poděkování.

Autorský tým Žďárského uličníku tvoří historici Regionálního muzea Miloslav Lopaur (autor Žďárského uličníku I – Město Žďár), Stanislav Mikule, archivářka Jana Fuchsová z Okresního státního archivu u Malého lesa, a nápomocná byla i památkářka NPÚ Telč Silvie Jagošová.

Osudy domů a jejich obyvatel

Společně se před časem setkali nad předchozím dílem Uličníku (II/1). Do knihy zapasovali i nové skutečnosti z historie a života areálu bývalého kláštera. A nežili zde jenom mniši...

Autorům se podařilo nasbírat tolik informací a obrazového materiálu o celé lokalitě, že přikročili k rozdělení knihy do dvou dílů.

Žďárský uličník II/2, který vyšel koncem roku 2018, se věnuje jak katastrálnímu území Zámek Žďár, tak i extravilánu. Najdeme v něm třeba i informace o bývalé zatopené vápence - jezeru Vápenice, o historickém fenoménu - hranici Čech a Moravy, jsou tu zajímavosti o osudu parní pily, kde se asi před sto lety zpracovávalo kalamitní dříví...

„Nám se podařilo zjistit, že v Zámku Žďáře žila řada zajímavých osobností,“ naznačuje Miloslav Lopaur a jmenuje třeba prof. práv Františka Eduarda Tunu, rektora pražské a krakowské univerzity, či Ferdinanda, šlechtice von Hajka. „Vypracoval se na fregatního kapitána, předtím velel torpédovce Adler, a v červenci 1866 se účastnil slavné námořní bitvy mezi rakouským a italským loďstvem u ostrova Lissa (dnes Vis v Chorvatsku),“ líčí Lopaur.

Předchozí historici se někdy mýlili

Najdeme tu i osudy místní drubežny, Táferny či hospody u Pallů.

„Také o samotné Zelené Hoře již vyšly mraky literatury. Nám se ale nové podařilo objasnit většinu osob pohřbených v kryptě pod kostelem. Šlo o členy Svatojánské bratrstva,“ informuje historik.

No, a také svatojánská pouť tu není jediná. Konávala se i pouť marián-

AUTOŘI nejnovějšího Žďárského uličníku při besedě s novináři. Zleva: Stanislav Mikule, Jana Fuchsová a Miloslav Lopaur.

Foto: Lenka Kopčáková

ská, spojená s trhem. V knize se také dočteme, jak v 19. století vypadal zámecký ohňostroj...

Nejnovější Uličník zkrátka přináší řadu dosud neznámých informací. Tím, že se autoři pustili do opravdu hlubokého archivního bádání, naráželi na nečekaná fakta. Třeba zrovna kolem významu Santiniho staveb.

„Objevem kolegy Lopaura je fakt, že budova pokládána za domov pro přestárlé nikdy tomuto účelu nesloužila, ale byla to vždy drubežna. V minulosti totiž došlo k mylnému překladu podobných latinských termínů,“ vysvětluje Stanislav Mikule. Drubežna stála mezi Bránským rybníkem a Dvorskou ulicí. Objekt do tvaru kříže dnes připomínají už jen čtyři přestavené domy...

Jak autoři Uličníku vysvětlují, po 2. sv. válce zde byli badatelé, kteří si stavby označili svými termíny, jako např. letní prelatura, opatství, šlechtická akademie...

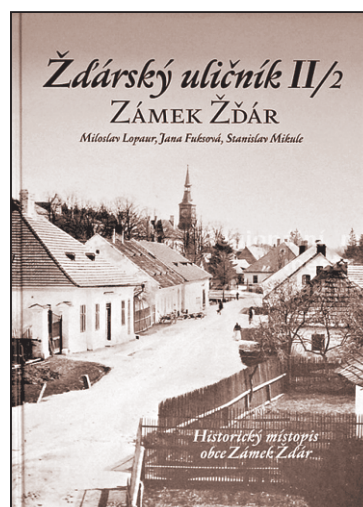
Nové pohledy na život

„A překvapilo nás zjištění, že žádná letní prelatura nikdy neexistovala, a také máme nové informace o samotném opatství... Najednou se nám začal klubat jiný pohled na život v klášteře a jeho hospodářství,“ uvádí Mikule.

Městským historikům se dokonce v tomto směru dostalo uznání od odborníka na santiniovské bádání, prof. Jiřího Kroupy.

Jak to tedy vypadá, díky Uličníku dochází k posunu hranic poznání. Ale historici tvrdí, že to nemusí platit na věky. „Historie, to jsou střípky, které nikdy neumožní složit přesný příběh. Je možné, že za pár desítek let přijde někdo jiný a vybádá nové informace, které naše poznatky a závěry pozmění, jak jsme to nyní učinili my,“ připouští Miloslav Lopaur.

Archivářka Jana Fuchsová přispěla ke společnému dílu svými téměř třicetiletými zkušenostmi ve Státním okresním archivu. „Občas jsem v těch strukturách fondů věděla, kam sáhnout jinam, než je obvyklé zvykem. A toho jsem využila např. ve stati týkající se

PŘEBAL nejnovějšího dílu Uličníku.

Zdroj: archiv RMM

klášterské sokolovny,“ uvádí.

A tak zatímco o Sokolu ve Městě Žďáře se ví poměrně dost, dosud nikdy se nepodařilo dát dohromady historii zámecké tělovýchovné jednoty. A Jana Fuchsová – sama, s hrdoostí „Klášteřáka“ – se pustila do díla.

Mravenčí skládání střípků

„Připouštím, že to byla doslova mravenčí práce. Ale mozaiku této instituce se nakonec podařilo poskládat. Jsem moc ráda, že její dějiny nyní můžeme lidem představit,“ dodává.

Jak říká z pohledu archivářky, do konce loňského roku byla v tomto směru obrovská díra na trhu. Dějinám kláštera se věnoval doposud jen dr. Bedřich Drož, prvorepublikový žďárský lékař a spisovatel, a pak o něco mladší autor Vlastivědy moravské, historik a archivář Josef František Svoboda...

„Fond obce Zámek Žďár není tak bohatý jako Město Žďár, a my jsme měli v archivu velké problémy předkládat zájemcům potřebné dokumenty. A že diplomových prací se zpracovává velké množství,“ konstatuje Fuchsová.

Uličník pomocníkem studentů

Nejen veřejnosti, ale i studentům středních a vysokých škol budou zejména poslední dva svazky Žďárského uličníku značným přínosem. Lidé, kteří se již do obou knih začeti, oceňují populární styl, kterým autoři mysleli i na laickou veřejnost. Třeba poslední soupis domů Zámku Žďaru, včetně jejich dohledatelných majitelů, může posunout žďáráky ve zjišťování jejich kořenů a rodinných vazeb. Osudy mnohých domů jsou opravdu poutavé.

Na druhém a třetím svazku Žďárského uličníku autoři pracovali skoro čtyři roky, a již nyní mají nápad, jak navázat dalšími dvěma díly. První by se týkal Žďaru v letech 1948 – 1989, aby zmapoval objekty, které zde v době velkého rozmachu Žďaru nad Sázavou existovaly. Pátý svazek se zaměří na příběhy rybníkových domů.

Zástupci radnice si díla svých historiků velmi cení. „Kniha je naprosto ojedinělá v tom, že ji vytvořilo samo městské regionální muzeum, ve spolupráci s několika odborníky. Myslím, že podobná kniha v ČR dosud není,“ oceňuje místostarostka Ludmila Řezníčková.

Nález pazourků posunul lidskou přítomnost

Jak ji doplňuje místostarosta Josef Klement, město nyní uvažuje o dotisku prvního dílu Žďárského uličníku, který je beznadějně vyprodaný.

Miloslav Lopaur plánuje, že pak by do dotisku „jedničky“ byly zapraveny nové poznatky, známé až po jejím vydání v roce 2014.

Tedy totiž proběhla oprava žďárského náměstí, již předcházela záchranný archeologický průzkum. Historikům poskytl nové informace o pivovaru, o stáří domů i o gotické studni ve vrchní části náměstí.

„Ovšem pro nás fascinující je nález mezolitických kamenů – oněch dvou pazourků, které posunuly dobu lidské přítomnosti ve Žďáře do nejméně šestého tisíciletí před naším letopočtem,“ přidává perličku na závěr historik Miloslav Lopaur.

Služby

Angličtina a němčina

■ Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí. Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v rozsahu 18 výukových bloků a před zahájením máte možnost účastnit se zdarma 2 následových hodin. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English. Systémy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Cvičení

Studio Formička, Horní 30, hotel Fit, Žďár n. Sáz.

Tvarování postavy, odbourávání tuku v podtlaku Vacushape, cvičení na rekondičních lavicích, celotělové zábaly, lymfodrenáže, solárium.

www.studioformicka.cz, tel. 566 626 130, 604 231 229

Geodetické práce

■ Ing. Petr Novák, kancelář č. 617, Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou, tel.: 732 207 358, e-mail: gp.novak@seznam.cz
Geodetické práce pro katastr nemovitostí a pro výstavbu. Zaměřování pozemků a staveb, vytyčování hranic, podklady pro projekty, zaměř. skut. provedení staveb.

Kamenictví

■ Kamenictví Cafourek, Jamská 1670/30, 591 01 Žďár nad Sáz., Tel: 603 293 136 www.kamenictvicafourk.cz, Pomníky – urnové, 1 a 2 hroby, přírodní materiály. Nápis a opravy písma. Doplnky: žula, nerez, bronz. Renovace pomníků.

Klimatizace

■ KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA
Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly. www.svetklimatizaci.cz
Tel.: 728 385 371
Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

Knihařství

■ Knihařství Kubíčková, Horní 2, Žďár nad Sázavou, tel.: 566 622 164, 607 778 849, po-čt 8-15 hod.
Vazby diplomových prací, časopisů, zhotovení kronik, opravy starých knih. Paspertování a rámování obrazů.

Krejčovství

■ Krejčovství Dita Horká, Jamská 30, Žďár nad Sázavou. Návrhy a šití na míru, stříhová služby, úpravy a opravy oděvu. Tel: 608 645 449

Malíři

■ MALBEST, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou, tel: 603 225 457-8. Veškeré malířské a natěračské práce včetně úklidu. Nátěry fasád včetně lešení. Protipožární nátěry včetně atestu, drobné zednické práce. www.malbest.estranky.cz

■ Chromý Pavel, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, nátěry. Malby včetně úklidu. Nátěry oken, střeš, dveří, fasád. Drobné zednické a obkladačské práce. e-mail: pavelpajos@seznam.cz

Masáže

■ Mgr. Sabina Kopčáková, Dolní 11, Žďár nad Sázavou, tel: 605 747 482. Masáže, lymfatické masáže, lymfoven, cvičení Pilates, ZDTV přijímáme poukazy Ždas, Sodexopass, unišek. www.anibas-masaze.cz

Počítače

■ Radek Pátek servis IT a ELEKTRONIKY počítače, notebooky, tablety, telefony, televize, rekordéry, převod VHS,atd., možnost vyzvednutí u Vás. Mobil:777 853 010, email: patekradek@seznam.cz

Prodej pevných paliv

■ UHLOPARK KŘEŠŤAN rozváží kvalitní bílinské uhlí za nejnižší ceny v okolí Žďaru n.S. Skládáme až do vzdálenosti 7 m a výšky 2 m. www.krestan-uhli-sterky-pisky.cz
Tel: 733 536 004, e-mail: rudolfkrestan@seznam.cz

Satelit, televize

■ Satelitní dotace
Montáž nové paraboly za 300 Kč nebo naladění karet se 100 programy od 149 Kč měsíčně.
Tel.: +420 778 527 899
www.satelitnidotace.cz

Servis plastových oken

■ SERVIS A OPRAVY PLASTOVÝCH OKEN. Kompletní servis a opravy plastových oken a dveří, seřizování, výměna skel, zabezpečení oken proti vloupání, stínící technika. servisoken@email.cz, tel: 724 047 444, www.servisoken.eu.

Truhlářství

■ Josef Havelka - zakázkové truhlářství. Výroba, montáž a opravy kuchyní, nábytku, atyp. stavebně - truhlářských výrobků. Soustružení dřeva.

Žitná 20, Žďár nad Sáz. 5, tel: 607 574 429, e-mail: josef-havelka@centrum.cz

Tiskárny

■ Tiskárna UNIPRESS s.r.o., Jamská 57, průmyslová zóna, Žďár nad Sázavou. Tiskneme letáky, tiskopisy, katalogy, obálky, brožury, knihy, vizitky, samolepky, plakáty, pozvánky... Grafické zpracování, výsek, ražba, číslování, perforace, knižní vazby. Diplomové práce – tisk a vazba. Tel.: 776 770 372, www.unipress-zr.cz

Účetnictví

■ Nabízím vedení účetnictví, zpracování DPH, kontrolní hlášení, kompletní daňovou evidenci a zpracování mezd.

Dagmar Munduchová, Bohdalo 267, mob.: 723 809 559, e-mail: d.munduchova@seznam.cz

Úklidové práce

■ BLESK s.r.o., Vnitřní 13, Žďár nad Sázavou, tel: 566 626 257, 737 446 084. Úklidové práce. Stálé a nárazové úklidy. Půjčovna strojů na čištění koberců. Čištění interiérů aut / 590,- Kč. Výškové práce. Hodinový manžel (zámečnické práce).

Vysokozdvíhná plošina

■ Vysokozdvíhná plošina – 8 m / 1.500,- Kč / den – bateriová, samopojížděcí. Tel: 731 485 462, 737 446 084

Zaměstnání

Pro naši provozovnu ve Žďáře nad Sázavou (hypermarket Albert) od 1.4. do 30.9.2019 hledáme vhodné uchazeče na brigádu ve stánku s točenou zmrzlinou. Požadujeme komunikativnost, týmového ducha, ochotu učit se novým věcem, spolehlivost. Vše co se týká zmrzliny Vás naučíme a vysvětlíme na školení. Pro více informací nás neváhejte kontaktovat na čísle 725 797 248.

SATELITNÍ DOTACE

✓ na montáž nové paraboly jen za 300 Kč
✓ nebo naladění karty se 100 programy za 149,- měsíčně

tel.: +420 778 527 899
www.SATELITNIDOTACE.cz

Zednické práce

■ Zednické práce - František Toman, tel.: 604 64 84 69, veškeré zednické práce, novostavby, rekonstrukce, půdní vestavby, koupelny, sádkokartony, ploty, zámkové dlažby. www.zedniczidar.cz

Žaluzie

■ Bednář Svatopluk, prodej – montáž - servis kompletního sortimentu stínících techniky včetně garážových vrat, sítí proti hmyzu a těsnění. Tel: 608 111 995, www.zaluzie-bednar.cz

OZNAMOVATEL

KOUPÍM

■ Koupím škrdloucké hutní sklo. Vázy mísy a jiné druhy i celé komplety, tel. kontakt 704 787 323

■ Koupím škrdloucké sklo. Tel. 723 970 479

OSTATNÍ:

■ NOVÁ VANA DO STARÉ, bez bourání, záruka 5 let. Tel: 608 700 515 www.renovacevany.eu

NEMOVITOSTI

■ Prodám pozemek vhodný ke stavbě (4140 m²) na Kladu. Tel. 773 588 807 (nevolat RK)

AUTOSKLO SERVIS

Zbyněk Pavlu – smluvní oprava pojišťoven

originální autoskla
výměny, opravy prasklin

Z PŘIPOJIŠTĚNÍ skel vše zdarma
pojišťovnu vyřídíme za vás

Brněnská 14
Žďár nad Sázavou
(naproti Policii)

tel.: 566 625 834

e-mail: zbynekpavlu@centrum.cz

z04-skloE

Čte nás víc
než 30 000
čtenářů

Inzerujte ve žďárských novinách

Kontakt: Markéta Mayerová
mob.: 732 235 415
e-mail: nz.reklama@centrum.cz

OPTIK
LÁLAJ

ODBORNÁ APLIKACE
KONTAKTNÍCH ČOČEK

VYŠETŘENÍ A STANOVENÍ OČNÍ VADY,
URČENÍ TYPU KONTAKTNÍCH ČOČEK,
ČIŠTĚNÍ A PÉČE O ČOČKY, PŘÍSLUŠENSTVÍ

budova polikliniky
Studentská 4
Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 690 271
e-mail: info@optiklatal.cz

WWW.OPTIKLATAL.CZ

Kultura Žďár n. S.

Pořady pro děti

Dětské divadelní předplatné
Út 5. 2. 9.00 a 14.00; St 6. 2. 8.45 a 11.00. Městské divadlo **CIRKUSÁCKÁ POHÁDKA:** Divadlo Láryfáry a nová pohádka plná humoru a písniček. Trvá 55 minut.

Kulturní minimum I.
St 20. 2. 11.00; Čt 21. 2. 9.00 a 11.00. Městské divadlo
A SILLY BEAR: Divadelní centrum Zlín a činoherní anglicko-česká pohádka s písničkami. Trvá 60 minut.

Kulturní minimum II.
St 27. 2. 11.00; Čt 28. 2. 9.00 a 11.00. Městské divadlo
BÍLÝ TESÁK: Divadlo drak, Hradec Králové. Trvá 60 minut.

Divadla

Po 4. 2. 19.00. Městské divadlo
MIROSLAV DONUTIL – CESTOU NECESTOU: Populární herec a bavič a jeho úspěšná show.

DP mimo předplatné
Ne 10. a po 11. 2. 19.00. Městské divadlo
CAVEMAN: Hra o rozdílech mezi mužem a ženou.

DP ZELENÉ
Čt 14. 2. 19.00. Městské divadlo
KDYŽ TEČE DO BOT: Divadlo Viola Praha a humorné miniatury o choulostivých situacích (T. Medvecká, L. Malkina, J. Meduna, L. Jurek).

Po 18. 2. 19.00. Café u tety Hany
PANE BŮH, TADY ANNA: Bára Hrzánová a Aneta Langerová.

DP KOMORNÍ
Čt 21. 2. 19.00. Městské divadlo
VARIETÉ FRED A. ANEB CHYTÁNÍ VĚTRU: Divadlo Ypsilonka Praha a jevištní parafráze neboli rozprava a poněkud fraškovitě činění kolem dokola. (P. Vršek, K. Kikinčuková, J. Onder, J. Synková, O. Navrátil ad.)

DP ŽLUTÉ
Čt 28. 2. 19.00. Městské divadlo
ZAVŘETE OČI, SWING PŘÍCHÁZÍ: Divadlo v Reznické Praha a inscenace kombinující fakta s fikcí. Vzpomínky Evičky, sekretářky M. Havla, vlastnicka prvorepublikové filmářské společnosti... (K. Steinerová, V. Žehrová, O. Kavan, Z. Fric).

Koncerty

Út 5. 2. 19.00. Dům kultury
LUCIE BÍLÁ: Recitál s klavírním doprovodem Petra Maláška.

Tanec

So 16. 2. 20.00. Dům kultury
PLES KULTURY ŽDĚR
Hrají Eremy a Horácká cimbállovka, moderuje Luděk Savana Urbánek, host večera Boney M. Party, předtančení TS Smyk, vystoupí Light show color party.

VÝSTAVY

od 5. 2. do 3. 3., Galerie Stará radnice
PERT PTÁČEK / GRAFIKA: Výstava Klubu filatelistů, vernisáž út 5. 2. 17.00. Otevřeno: út-pá (10.00-12.00 a 14.00-17.00) so a ne (14.00-17.00).

Do 28. 2. Městské divadlo
NEVADÍ, ŽE MARODÍME – STEJNĚ RÁDI VYRÁBÍME: Práce malých pacientů z Nemocnice Nové Město na Moravě. Otevřeno hodinu před, a během představení.

Od 6. 2. do 31. 3., Malá Galerie Stará radnice
VÝSTAVA K 80. VÝROČÍ

ZALOŽENÍ ŽDĚRSKÉHO HOKEJE: Otevřeno dle Informačního centra.

Připravujeme

4. 3. VOLNOST, ROVNOST, GAS-TRONOMIE – DP žluté, MD
11. 3. ZDENĚK IZER, MD (vyprodáno)
13. a 14. 3. RÁKOSNÍČEK A HVĚZDY – DDP, MD
15. 3. KATAPULT – Šťastné narozeniny! DK
16. 3. MICAL K SNÍDANI – Michal Nesvadba v pořadu pro děti, MD
18. 3. FRANTIŠEK NEDVĚD, MD
25. 3. RADŮZ A MAHULENA – DP zelené, MD
26. 3. VANDRÁCI – VAGAMUNDOS, DK
27. 3. JAROSLAV DUŠEK A MUDR. JAN VOJÁČEK – beseda, DK
28. 3. VÝSAVAČ – DP komorní, MD
30. 3. FESTIVAL VÍNA, DK

Předprodej: Pokladna DK: po, út, st 13.00–17.00; Pokladna KV otevřena hodinu před představením, do začátku posledního představení (564 407 559). On-line: www.dkzdar.cz.

Kino Vysočina

Pátek 1. února
14.30 RAUBÍŘ RALF A INTERNET: Animovaný (USA 2018, ČD 2D)
17.00 BOHEMIAN RHAPSODY: Hudební (V. Brit. / USA 2018, T 12+ 2D)
19.30 ÚNIKOVÁ HRA: Horor (USA 2019, T 15+ 2D)

Sobota 2. února
14.30 ŽENY V BĚHU: Komédie (Česko 2019, 2D)
17.00 TICHŮ PŘED BOUŘÍ: Drama (USA 2019, T 15+ 2D)
19.30 ŽENY V BĚHU: Komédie (Česko 2019, ČD 2D)

Neděle 3. února
14.30 LEDOVÁ SEZÓNA: MEDVĚDIJSOU ZPĚT: Animovaný rodinný (USA / Indie 2018, ČD 2D)
17.00 ŽENY V BĚHU: Komédie (Česko 2019, ČD 2D)

Čtvrtek 7. února
17.00 MARIE, KRÁLOVNA SKOTSKÁ: Životopisné drama (VB / USA 2018, T 15+ 2D)
19.30 METALLICA - KONCERT V NIMES: Pouze jeden den v kinech! Hudební (Fra / USA 2009, T 2D)

Pátek 8. února
17.00 NA STŘEŠE: Dramakomedie (Česko 2019, 12+ 2D)
19.30 POTOMEK: Horor (USA / Hong Kong 2019, T 15+ 2D)

Sobota 9. února
Sobota se Stanem Lee v kině Vysočina! Nedávno zesnulý komiksový král studia Marvel a výběr z jeho filmů (možná permanentka).

13.00 STRÁŽCI GALAXIE VOL. 2: Dobrodružné Sci-Fi (USA / N. Zéland / Kanada 2017, ČD 12+ 2D)
15.30 ANTI-MAN A WASP: Dobrodružné Sci-Fi (USA 2018, ČD 12+ 2D)

18.00 THOR: RAGNARÖK: Fantasy (USA / Aust. 2017, T 12+ 2D)
20.30 AVENGERS: INFINITY WAR: Fantasy (USA 2018, T 12+ 2D)

Neděle 10. února
14.30 LEGO* PŘÍBĚH 2: Animované dobrodružství (USA / Aust. / Dánsko / Kanada 2019, ČD 2D)
17.00 NA STŘEŠE: Dramakomedie,

opakování.

Středa 13. února
17.00 BOHEMIAN RHAPSODY: Rozloučení s filmem roku 2018! Opakování.
19.30 ŽENY V BĚHU: Dámský večírek s dámským filmem a skleničkou prosecca...Komedie (Česko 2019, 2D)

Čtvrtek 14. února
17.00 KURSK: Historické drama (Belgie / Lucemb. 2018, T 12+ 2D)
19.30 SKLENĚNÝ: Horor (USA 2019, T 12+ 2D)

Pátek 15. února
17.00 LÉTO S GENTLEMANEM: Romantický (Česko 2019, ČD 2D)
19.30 ALITA - BOJOVÝ ANDEĚL: Romantické Sci-Fi (USA / Kan. / Arg. 2019, T 12+ 2D)

Sobota 16. února
14.30 NEDOTKNUTELNÍ: Dramakomedie (USA 2017, T 12+ 2D)
17.00 ŽENY V BĚHU: Komédie, opakování.
19.30 ALITA - BOJOVÝ ANDEĚL: Romantický, opakování.

Neděle 17. února
14.30 RAUBÍŘ RALF A INTERNET: Animovaný (USA 2018, ČD 2D)
17.00 MARIE, KRÁLOVNA SKOTSKÁ: Drama, opakování.

Čtvrtek 21. února
14.30 Bio senior ZRODILA SE HVĚZDA: Romantický, hudební (USA 2018, T 15+ 2D)
17.00 ÚHOŘI MAJÍ NABITO: Komédie (Česko 2019, 12+ 2D)
19.30 Filmový klub TINA A VORE: Romantické fantasy (Švéd. / Dánsko 2018, T 15+ 2D)

Pátek 22. února
17.00 VŠICHNI TO VĚDÍ: Psychologické drama (Špan. / Fran. / Itál. 2018, T 12+ 2D)
19.30 ŽENY V BĚHU: Komédie, opakování.

Sobota 23. února
14.30 JAK VYCVIČIT DRAKA 3: Animovaný (USA 2019, ČD 3D)
17.00 MRAZIVÁ POMSTA: Thriller (V. Brit. 2019, T 15+ 2D)
19.30 ÚHOŘI MAJÍ NABITO: Komédie, opakování.

Neděle 24. února
14.30 JAK VYCVIČIT DRAKA 3: Animovaný, opakování.
17.00 LÉTO S GENTLEMANEM: Romantický, opakování.

Čtvrtek 28. února
17.00 Colette: Příběh vášně: Historické drama (V. Brit. / USA 2018, T 12+ 2D)

19.30 CO JSME KOMU ZASE UDĚLALI? Komedie (Fran. 2019, T 12+ 2D)

Na 5. a 6. března připravujeme projekce jarních prázdnin.

Knihovna M. J. Sychry

Pá 1. 2. 12.00, odd. pro děti a mládež
Prázdninové tvůrčí odpoledne pro děti - vyrábění masopustních papírových masek

Po 11. 2., odd. pro dospělé čtenáře
Knihovna seniorů
8.00 – 9.30 Jaroslav Ptáček: **Moudré dítě a chytrý rodič, nebo snad naopak?**
10.00 – 11.30 Kateřina Kalinová: **Jarní únava** (homeopatie)

St 13. 2. 18.00
Krev v mobilech - dokument z cyklu Promítej i Ty!
Pátrání dánského režiséra Franka Piasecki Poulsena v dolech na vzácné minerály v demokratické republice Kongo.

Út 19. 2. dopoledne, odd. pro dospělé
Krocení literární múzy: seminář tvůrčího psaní. Pořádá Památník písemnictví na Moravě.
I. kat. 12 - 15 let (10.30-11.30)
II. kat. 16 - 19 let (11.45-12.45)

St 20. 2. 17.00
Ázerbájdžán - Radomír Čížek: Cesťopisná přednáška o cyklovýpravě do turistů neobjevené země.

St 20. 2. 18.00, odd. pro děti a ml.
Kvalita veřejného prostoru - Lucie Radilová: setkání s občany

Po 25. 2. odd. pro dospělé čtenáře
Knihovna seniorů
8.00 – 9.30 Ladislav Holes: **Myslivost a lovecká kynologie**
10.00 – 11.30 Marie Pulkrábková: **Pohled do minulosti rodiny**

St 27. 2. 17.00
RETRO – k 100 let vzniku Československa: výběr z natočených dokumentárních filmů o (ve) Žďáře n. S., v letech 1979 – 1989.

VÝSTAVY:
11. 2. - 1. 3. Čechův dům, Galerie u Sychry
...já tiše říkám díky: výstava fotografií Antonína Vystrčila a Fotoklubu Free-land. Vernisáž výstavy 12. 2. v 17.00.

Celý únor, odd. pro děti a mládež
Přípravka se představuje: výtvarné práce žáků ZŠ Komenského 6

Děti rozdávaly radost

Ještě jedno malé ohlédnutí za vůni Vánoc a tóny koled. Těmi v závěru roku 2018 rozdávali radost čtvrtáči ze ZŠ Palachova při předvánočním Ostrově pohody, v domovech duchodců, i ve své škole.

Třídy 4. A a 4. C pod vedením učitelky Miloslavy Brychtové a Vladimíry Sýsové připravily pořad s názvem Příběh o narození Ježíška.

Potěšily jím nejen návštěvníky Ostrova Pohody, ale i seniory učitele, kteří se sešli před svátky v ZŠ Palachova. Vánoční klid a pohodu po celý poslední týden prožívali žáci také společně se seniory v Domově klidného stáří a v Seniorpenzionu. Vůně Vánoc, tóny koled a vánoční nálada rezonovala všemi vystoupeními a drobné dárečky na závěr potěšily přítomné.

PŘÍBĚH o narození Ježíška v podání žáků ze ZŠ Palachova zahrál v závěru loňského roku diváky u srdíčka.

Foto: archiv ZŠ Palachova

Regionální muzeum

Necovaný svět

Žďárskou Tvrz ovládl sítkování, lido-
vě zvané necování. Krásou malých uzlíků
a výtvořů šikovných lidských rukou se
můžeme kochat až do 24. března.

Tato podomácká výroba je spojena se
Žďárem díky Vavřínu Krčilovi, vynálezci
tašky síťovky. Výstava se koná u pří-
ležitosti stého výročí počátku jeho živ-
notenského a obchodnického působení
v obci Zámek Žďár. „Sítkování a síťování,
jak zjistíte, není totéž. Uvidíte mnoho záj-
mavých předmětů z muzejních i soukro-
mých sbírek, včetně rozměrné několikamet-
rové výšivky Horácká svatba,“ zve historik
Stanislav Mikule.

Hoříme hokejem

Ve středu 6. února začíná v malé
výstavní síni Staré radnice u fontánky
výstava Hoříme hokejem. Připomíná 80.
výročí organizovaného ledního hokeje
v našem městě. Vernisáž se koná ve čtvr-
tek 7. února od 17 hodin. Potkáme se s
našimi hokejisty, se členy vedení SKLH i
s mladými nadějemi. „A na co se můžete
na výstavě těšit? Především na fotografie
z dob dávných, i velmi nedávných. Chybět
nebudou ani některé zajímavé propriety ze
zdejší hokejové síně slávy, ukázky hokejo-
vé výstroje a propagační předměty,“ láká S.
Mikule. Výstava končí 31. března.

S autory o Žďárském uličníku

V úterý 12. února se od 17 hodin koná
v křídlové chodbě zámekské fary beseda s
autory Žďárského uličníku, kterými jsou
Miloslav Lopaur, Jana Fuksová, Silvie
Jagošová a Stanislav Mikule. „Povídání se
bude týkat především dvousvazkového dru-
hého dílu knihy, jehož poslední část vyšla v
prosinci roku 2018,“ říká spoluautor Sta-
nislav Mikule. Zájemci se mohou těšit na
podpisy tvůrců. -red-

Batyskaf

Kulturní a hudební centrum,
nám. Republiky 11

Út 5. 2.; St 6. 2.; Čt 7. 2. (19.00-
21.00)

KVÍZ V BATYSKAFU: Sestavte tým
max. 8 hráčů a zodpovězte 56 otázek.
Odměna pro vítěze.

So 9. 2. 20.00

MATĚJ PTASZEK – EKVÁDOR:
Cestovatelská přednáška. Jako prv-
ní Čech žil na farmě v horské osadě
Cucanama pod legendárním „Spícím
Inkou“. Poznal tradiční zvyky, prošel
národní parky. Ze života horalů pořídil
unikátní reportáže.

Ne 10. 2. 18.00

Bohoslužba v Batyskafu

So 16. 2. 21.00

MC GEY, VĚC MAKROPULOS,
ECCE HOMO: koncert.

Církev československá
husitská

Čt 21. 2. 16.00, Husova kaple na
Kopečné 13

Autorské čtení a obrázky Bohumily
Málkové

Beseda s bývalou učitelkou MŠ a autor-
kou řady publikací. B. Málková se nepo-
važuje za spisovatelku. Jak říká, pouze
sepisuje příběhy ze svých školních let,
prožitých na vesnici. Tehdy rodiče, učitelé
a dospělí byli vzorem a autoritami,
přesto dětem dávali dostatek prostoru
pro jejich zájmy, hry a prožitky...

Autorská čtení Bohumily Málkové
oslovují zejména seniory, které v mysl
vrací do jejich mládí a dětství. Příběhy
jim pomohou navodit vzpomínky, kte-
ré už dávno překryly události z běžného
života. -red-

Kam ve Žďáře

Čt 7. 2. 16.00, RC Srdíčko, 4. patro
polikliniky

SKUTEČNÉ POTRAVINY V NAŠÍ
KUCHYNI: Chcete, aby vaše děti jed-
ly zdravě, a rádi byste chutně vařili ze
skutečných, nerafinovaných a průmys-
lově neupravených surovin? Přednáška
výživové poradkyně Simony Šafránkové
o postupných změnách stravování celé
rodiny. Téma: zdravé slazení. Hlídaní
dětí zajištěno.

So 16. 2. (9.30-17.00) ovál u zimního
stadionu

DRAGON BOAT RACE ON ICE:
Závod dračích saní na ledu - 1. závod
dračí sezóny 2019 v ČR a Seriálu závodů
dračích lodí Vysočiny; 5. ročník jedineč-
ného závodu v světě (kromě Číny), 4.
MČR, 1. ME. Pořádá Windsurfing Club
Velké Dářko.

So 16. 2. (19.00-21.00) kostel sv. Jana
Nepomuckého na ZH

NIKODÉMOVA NOC: kostel otevře-
ný k tichému večernímu rozjímání, mod-
litbě či duchovnímu rozhovoru.

Čt 21. 2. 15.00, RC Srdíčko, 4. patro
polikliniky

DĚTSKÝ KARNEVAL: Tradiční dět-
ská akce s hrami a písničkami. -lko-

Bruslení veřejnosti

Zimní stadion
rozvrh sportovišť.

Ne 3. 2. 17.30 - 19.00

So 9. 2. 16.15 - 17.45

Ne 10. 2. 16.15 - 17.45

V době tisku ŽN byly známy jen prv-
ní únorové termíny bruslení veřejnos-
ti. Více informací najdete průběžně na
www.sportispo.cz /

Jazzmine club

(Dolní 30)

Po 11., 18., 25. 2. 19.00 JAZZMINE
KVÍZ: vzdělávací akce

Čt 14. 2. 18.00 JAM SESSION: pra-
videlný jam s Láďou Výmolou.

Ne 17. 2. 18.00 OD BALI NA
VÝCHOD: přednáška B. Hanuse.

So 23. 2. 20.00 JENDA NOVÁK ZA
PIÁNEM: večer známých melodií a jaz-
zových standardů.

Čt 28. 2. 20.00 JAN KOŘÍNEK
TRIO: koncert

Ne 3. 3. 18.00 MOJE PACIFICKÁ
HŘEBENOVKA: Autorské čtení Moni-
ky Benešové.

Senioři ČR

Zveme na další promítání foto a videí v
Klubu seniorů u Dolní 165/1:

Út 5. 2. a út 19. 2. - Ing. Novohradský:
AUSTRÁLIE

Út 5. 3. M. a Z. Benešovi: ÚDOLÍ
MOSELY A RÝNA.

Víkendové služby
stomatologů

2. 2. a 3. 2. MUDr. Petra Coufalová,
ZS Žďas, Strojírenská 6 (566 643 805)

9. 2. a 10. 2. MUDr. Petra Coufalová,
ZS Žďas, Strojírenská 6 (566 643 805)

16. 2. a 17. 2. MUDr. Petr Foltan,
Herálec 81 (774 900 858)

23. 2. a 24. 2. MUDr. Beáta Bílková,
ZS Žďas, Strojírenská 6 (566 642 545)

2. 3. a 3. 3. MUDr. Ivo Chytrý, Libu-
šina 174, Svatka (732 642 160)

Ordinační doba: 9.00-12.00 hod.,
aktuálně zubní LPS sledujte na www.
nnm.cz, kde také najdete odkazy na zub-
ní pohotovosti v Nemocnici Jihlava a
Úrazové nemocnici Brno.

Klub kardiaků

Čt 7. 2. 9.00, sál DDM Horní 135/2
KLUBOVÉ SETKÁNÍ: aktuální infor-
mace o připravovaných akcích v únoru,
přihlášky na pobyty (Krkonoše, Luhačo-
vice, Trenčanské Teplice, Mosonmagyo-
vár, Znojmo). Zazní i bližší informace o
zahájení rehabilitačního cvičení v báze-
nu na rok 2019.

REHABILITAČNÍ CVIČENÍ V
BAZÉNU 2019:

1. skupina: každé úterý (7.30-8.30)
vedoucí J. Němcová začíná od 5. 2.)

2. skupina: každou středu (8.00-9.00)
vedoucí M. Enkeová (začíná od 6. 2.)

3. skupina: každý čtvrtek (7.30-8.30)
vedoucí J. Štočková (začíná od 7. 2.)

Čt. 21. 2. 14.30, sraz před budovou
Záchraného hasičského sboru na ul.
Jamské.

Beseda na téma: Chovám se bezpečně?
Zúčastnit se mohou i nečlenové klubu
kardiaků.

Čt 28. 2. 15.00 BOWLING INGOT,
ul. Nádražní, vedoucí M. Hrdinová.

Více o aktuálních akcích i prezentacích
na adrese: www.civilky.cz/zo-zdar

Volejbal

Sportovní hala Bouchalky

So 16. 2. 9.00 a 13.00 Brno (2. liga
žen)

So 16. 2. 11.00 a 15.00 Chocen (2.
liga mužů)

Tělocvična ZŠ Palachova

So 2. 2. 10.00 a 13.00 Pelhřimov (kraj-
ský přebor mužů)

Ne 3. 2. 10.00 a 13.00 Třebíč (kr. pře-
bor kadetek)

So 9. 2. 9.00 N. Veselí, Přibyslav (kr.
přebor ml. žákyně)

Ne 10. 2. 9.00 H. Brod, Štoky (kr. pře-
bor st. žákyně)

Ne 17. 2. 10.00 a 13.00 V. Meziříčí (kr.
přebor junioři)

So 23. 2. 10.00 a 13.00 Pelhřimov (kr.
přebor kadetek)

Ne 24. 2. 9.00 H. Brod, V. Meziříčí (kr.
přebor žáci).

Hokej SKLH Žďár n. S.

Zápasy na zimním stadionu

V době tisku ŽN ještě nebyly známy
časy začátků utkání, plánovaných od
poloviny února. Více na www.hokejzr.cz.

So 2. 2.

9.45 ZR - Polnička, mladší žáci

14.15 ZR - České Budějovice, dorost

17.30 ZR - Valašské Meziříčí, „A“
mužstvo

So 9. 2. 10.15 a 12.15 ZR - Pelhřimov,
mladší a starší žáci

Ne 10. 2. 10.15 a 12.15 ZR - Jihlava,
mladší a starší žáci

St 13. 2. 18.00 ZR - Moravské Budějo-
vice, „A“ mužstvo

21. 2. ZR - Tábor, dorost

22. 2. ZR - Přerov, junioři

23. 2. ZR - Zlín, junioři

27. 2. 18.00 ZR - David Servis Č.
Budějovice, „A“ mužstvo

28. 2. ZR - Havlíčkův Brod, dorost.

Pointy

Rodinné centrum Srdíčko,
4. patro polikliniky

SENIOR POINT

Pravidelné akce:

Út a st (14.00-14.45) Cvičte s námi:
zdravotní cvičení vede Alena Vítková
(nutné přihlášky)

Pá 15. 2. (9.00-10.00) Zdravotní
monitoring: měření tlaku, tuků a
metabolického stáří orgánů

St 6. 2. Alzheimer poradna: objed-
návky na tel. 733 629 018.

Přednášky

Út 12. 2. 9.30 Kladný přístup k živo-
tu: lektor Zdeněk Svoboda

Út 19. 2. 9.00 Tvoření z korálků: lek-
torka Marie Pulkrábková

FAMILY POINT

Každá středa (15.00-15.45), přihlášky
nejdéle den předem

Děti v pohybu: cvičení dětí všech
věkových skupin pod vedením fyzioter-
apeutky Aleny Vítkové

Přednášky

Út 5. 2. 9.00, park na Libušíně

Tukihlo jízda: zábavné dopoledne pro
děti s rodiči. Dětem půjčujeme pěnové klu-
zaky ve tvaru tučňáka, s nimiž si zasou-
těží o drobné dárky. Přihlášky nejdéle
týden před akcí. Při nedostatku sněhu
proběhne tvoření ve Family Pointu.

Basketbal BK Vlci Žďár

So 2. 2. 16.00 BK Vlčice - SBŠ Ostra-
va, liga juniorek U 19

Ne 3. 2. 10.00 BK Vlčice - Basket
Ostrava, liga juniorek U 19

So 9. 2. 16.00 BK Vlci - Kolín, liga
kadetů U 17

Ne 10. 2.
9.30 BK Vlci - Pelhřimov, liga kadetů
U 17

11.30 BK Vlčice - Nymburk B, 2. liga
ženy

So 23. 2.
9.00 BK Vlčata - Brno, turnaj příprav-
ky U 10

13.00 BK Vlčata - Podolí, turnaj pří-
pravky U 10

15.00 BK Vlčice - Uherský Brod, regi-
onální liga kadetek U 17

16.45 BK Vlčice - Uherský Brod, regi-
onální liga kadetek U 17

Ne 24. 2. 10.00 BK Vlci - JBC Brno,
extraliga žáků U 14

V programu není zahrnut rozpis nad-
stavbové části 2. ligy žen.

Změna začátků utkání vyhrazena. Sle-
dujte místní tisk nebo nástěnku na hale
ve Žďáře 3.

Klub českých turistů

2. 2. Sobiňov (10 km) 7.15 nádraží
ČD

16. 2. Rožná - Rozsochy - Rovné
(15 km) 8.25 nádraží ČD

23. 2. Olešná - Zubří - Pohledec -
Nové Město (10 km) 8.25 nádraží ČD

2. 3. Hlinsko - Vortová (14 km) 7.15
nádraží ČD

Sobotní vycházky jsou určeny pro
veřejnost, každý jde na vlastní nebezpe-
čí. Změna programu vyhrazena.

Žďárské noviny

Vydává: Parola spol. s r.o., IČ 18199283, Fritzova 1552/34, 586 01 Jihlava, www.jihlavske-
listy.cz/nzr - Vychází 1x měsíčně v nákladu 10.400 ks, zdarma do každé domácnosti, č. 2 vyšlo
1. 2. 2019. Vychází od roku 1994.

Adresa redakce: Horní 28, 591 01 Žďár nad Sázavou - Redaktor: Lenka Kopčáková, mob.:
736 193 687, e-mail: nzr.redakce@centrum.cz - Inzerce: mob.: 732 235 415, e-mail: nzr.rekla-
ma@centrum.cz - Tisk: Czech Print Center a.s. - Registrace: MK ČR E, číslo indexu 11277 -
Distribuce: RENVY Trade s.r.o., Grusova 413, Pardubice. Reklama: tel.: 567 578 027.

© Parola spol. s r.o. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Žďárských novin bez
písemného svolení vydavatele je zakázáno.

NÁPOVĚDA:
ANET, KAN,
MAAT, NAIL,
RED, ZU

SLOVENSKY
"JINDE"

ANGLICKY
"HŘEBÍK"

AVŠAK

ELEKTRO-
ENCEFA-
LOGRAF

NÁVRAT
DO ATMO-
SFÉRY

SLOVENSKY
"TUNA"

OBTÍŽNÝ
HMYZ

VÝSTAVNÝ
DŮM

STARŠÍ
VZTAŽNÉ
ZÁJMENO

OSOBNÍ
ZÁJMENO

EGYPTSKÝ
HUDEBNÍ
NÁSTROJ

VĚTŠÍ
DŘEVĚNÁ
NÁDOBA

ODRŮDA
JABLONĚ

PRIVILE-
GIUM

VLOŽIT
PENÍZE
DO PRO-
JEKTU

PRVNÍ
DÍL TAJENKY

ÚHLOPŘÍČKA

USEŇ
Z HOVĚZINY

Zde je místo
pro Vaši reklamu.

V případě zájmu volejte
na 732 235 415 nebo pište
na nzs.reklama@centrum.cz.

Váš inzerát se dostane do všech schránek města
Žďár nad Sázavou a přilehlých městských částí,
navíc jsou noviny také volně k odběru
i v Novém Městě na Moravě.

NĚKAM
(BÁSNIČKY)

OBLEČENÍ

PROVAZY
SE
SMYČKAMI

TEMNĚT

ROZTAVENÉ
HMOTY

SPZ
BŘECLAVI

AVŠAK

REVOLVER

PRAOtec

DRUHÝ DÍL
TAJENKY

ODDAVKY

KARETNÍ
HRA
SE 78
KARTAMI

HRDINA
ORIENT. POHÁDEK

SPZ ČESKÉ
BUĎEJOVICE

OPOTŘE-
BENÁ
JÍZDOU

VHODNÁ
K CHOVU

NEHLUČNĚ

NEVZDĚ-
LANEC

ŠICÍ
VLÁKNÓ

STOVKY

NÁZEV
PÍSMENE "CH"

KÓD ITÁLIE

CHEM. ZN.
TITANU

ŘÍMSKY
"1504"

ODBORNÝ
POSUDEK

NÁŠ MALÍŘ
(VÁCLAV)

HOLÁ

PÍSMENO

RUSKÁ
ŘEKA

TMEL

SVĚTADÍL

KOUPE

HLAVNÍ
MĚSTO
NORSKA

VÉZENÍ

RYCHLÝ MÍHA-
VÝ POHYB

OZNAČENÍ
ČESKÝCH
LETATEL

OZNAČENÍ
KRÁTKÉ
ZPRÁVY
NA MOBILU

VYROBENÁ
LITIM

POHOVKA

DOPISO-
VATEL

TEPLÁ

PLANETA

NĚMECKY
"K"

DŘÍV
(ZASTARALE)

RADIOLO-
KÁTOR

BAALOVA
DRUŽKA

VÝBORNĚ

MÍSTNOST
PRO KONĚ

VDECHNUTÍ

SOUCÁSTI
HRNCE

STAROEgypt.
BŮH SLUNCE

ŘÍMSKY
"45"

DĚDINA

ANGlický
"čERVENÝ"

EVROPSKÁ
PLATIDLA

RUSKÝ
SOUHLAS

PSACÍ
POTŘEBY

TŘETÍ DÍL
TAJENKY

KOČKOVITÁ
SELMA

MEZ. ZKRATKA
ARGENTINY

JMÉNO
KOMENSKÉHO

SLOVEN.
POLNÍ MÍRA

MUŽSKÉ
JMÉNO (26.11.)

KAMARÁDKA
MAXIPSA
FÍKA